

Varehandelsrapporten 2020

Før, under og etter korona
Sentrale drivkrefter og regionale utviklingstrekk
September 2020

2. Korona

1. Før

3. Etter (når den
tid kommer)

Hva bør vi forvente oss? Kan vi risikere en ny finanskrisa? Eller blir det bare et raskt fall, og så er hjulene i gang igjen? (Foto: OSORI/antist / Shutterstock / NTB scanpix)

2019

2020

2021

**1. Økonomi
(korona),
jobber og
befolkning**

**2. Tjenester
størst/øker
mest -
bærekraft øker
(inkl el-bil)**

Forbruk & varehandel

4 viktige drivkrefter

**3. Teknologi
&
netthandel**

**4. Handel
hjemme vs
utland
&
sentrum vs
kjøpesenter**

**1. Før korona
- hva var
status ved
utgangen av
2019?**

SpareBank
SR-BANK **1**

Privat forbruk økt med nær 150% siste 20 år (inflasjon 50%)

2019

1450 mrd kroner

272,000 kr per innbygger

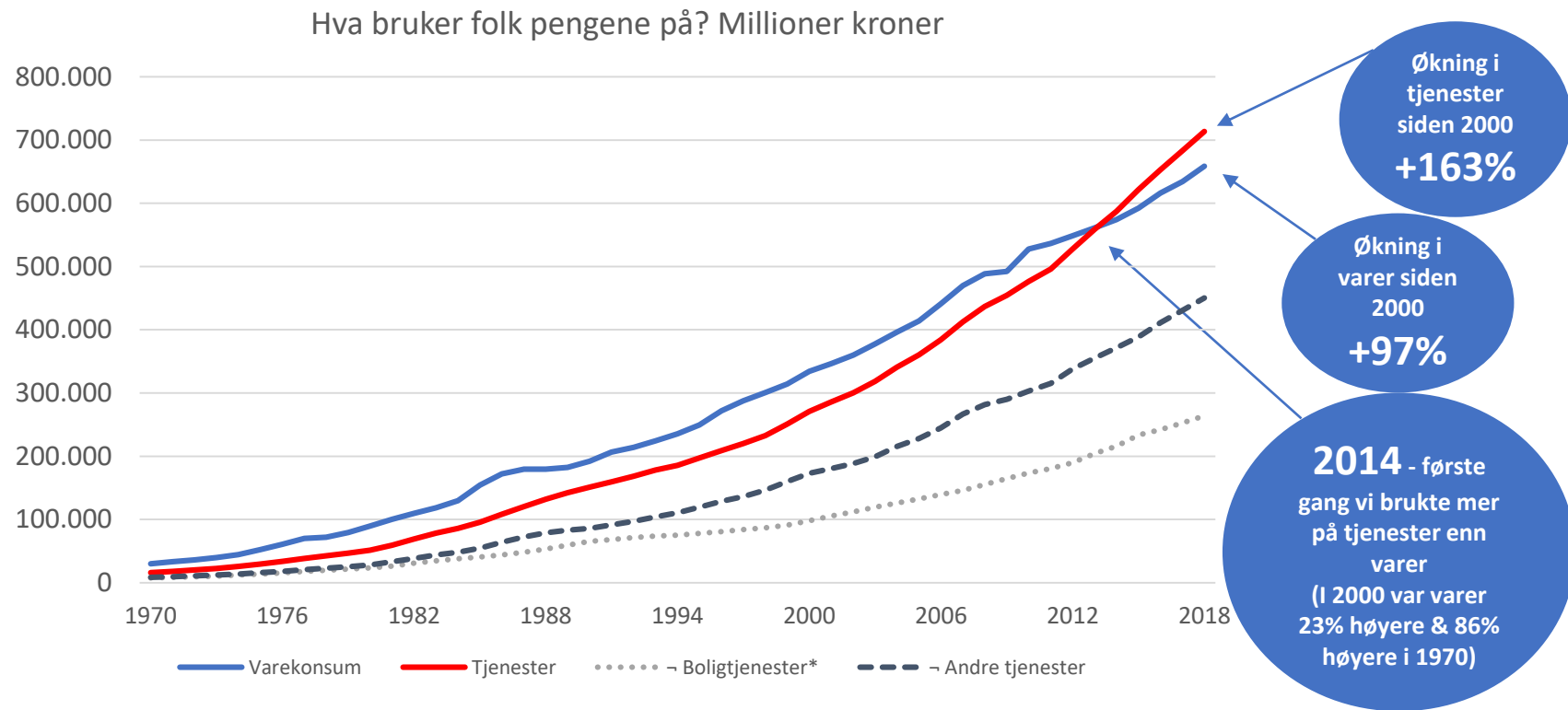

2000

614 mrd kroner

136,000 kr per innbygger

Tjenester er større enn varer og øker mest

Kilde: SSB

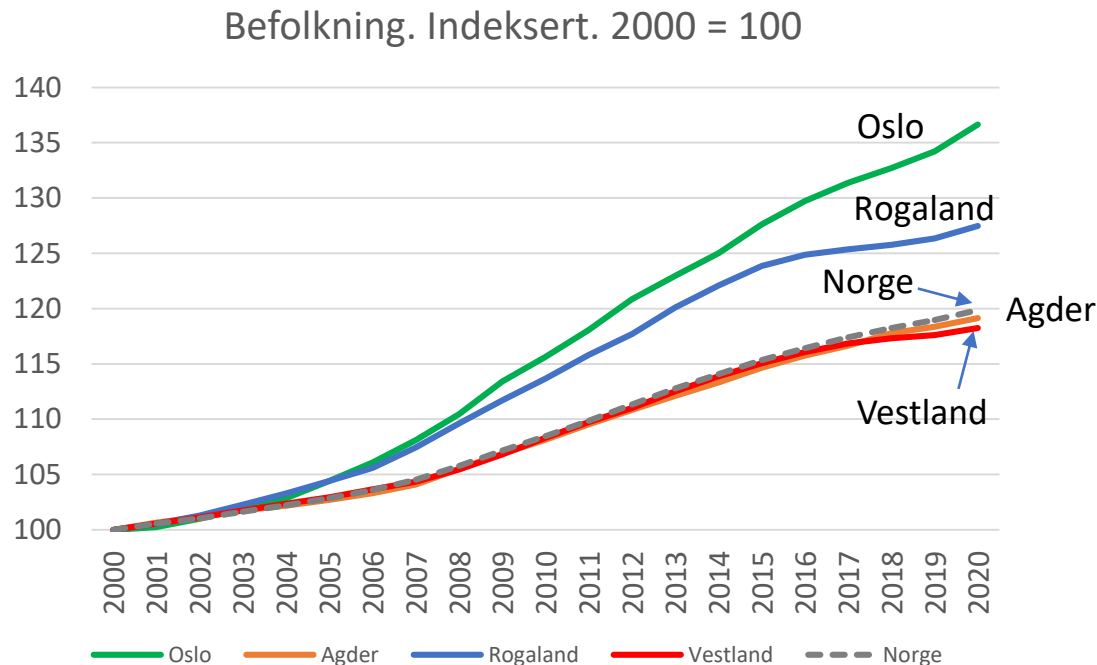
Vi blir rikere: forbruk dreies fra basis- til «luksus»

	2019	2000	*inngår i varehandels-rapporten
Mat og drikke*	11 kr ↓	14 kr	
Alkoh. & tobakk	4 kr	5 kr	
Klær og sko*	4 kr ↓	6 kr	
Bolig og brensel	22 kr ↑	19 kr	
Møbler og hush. Art.*	6 kr	6 kr	
Helse, utd, post mm	5 kr	6 kr	
Transport	14 kr	15 kr	
Kultur og fritid* (inkl sport mm)	11 kr ↓	13 kr	
Overnatting/servering & mm*	17 kr ↑	15 kr	
Nordmenns konsum utland	8 kr ↑	5 kr	
(Utlendingers konsum* Norge)	3 kr	3 kr	

Norges befolkning øker – mest i Oslo og Rogaland siden 2000

Befolkning 1. jan 2020, vekst siden 2000 og (vekst i 2019)

Vestland
637 000
18% (0,6%)

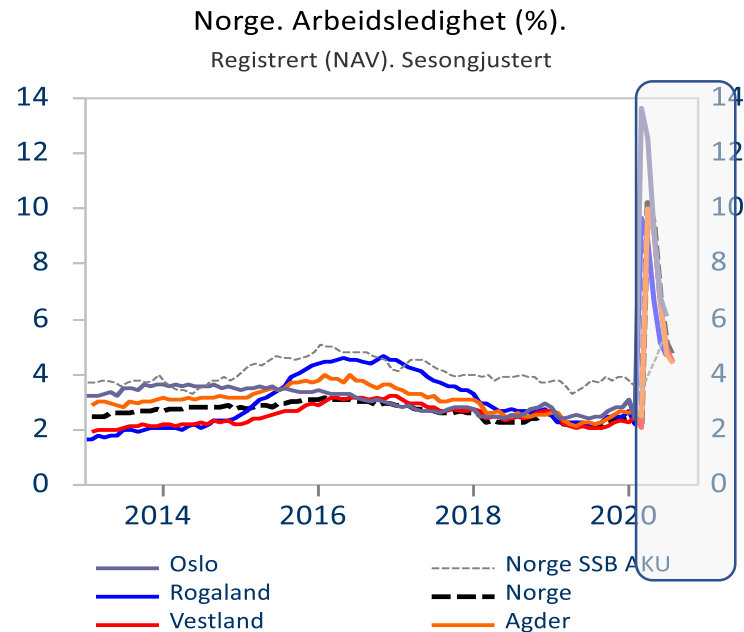
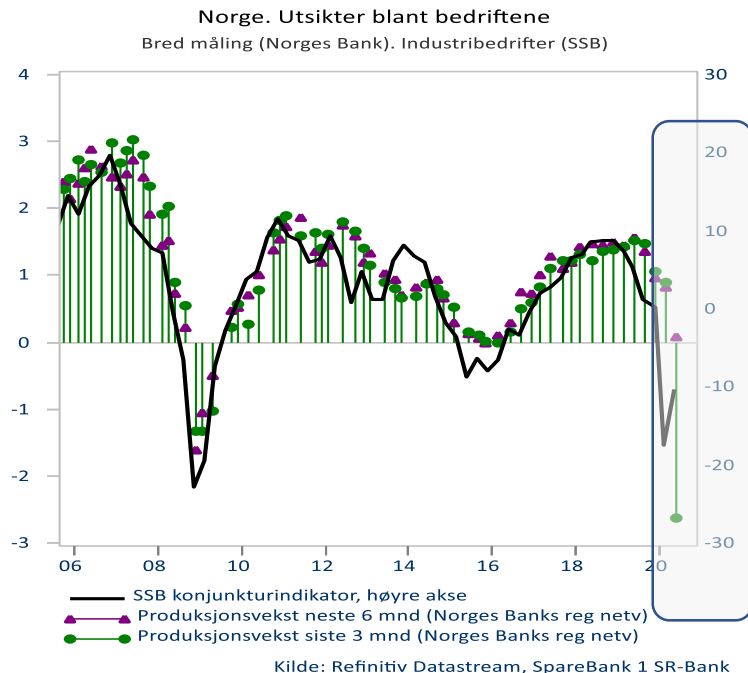
Agder
307 000
19% (0,8%)

Oslo
693 000
37% (1,1%)

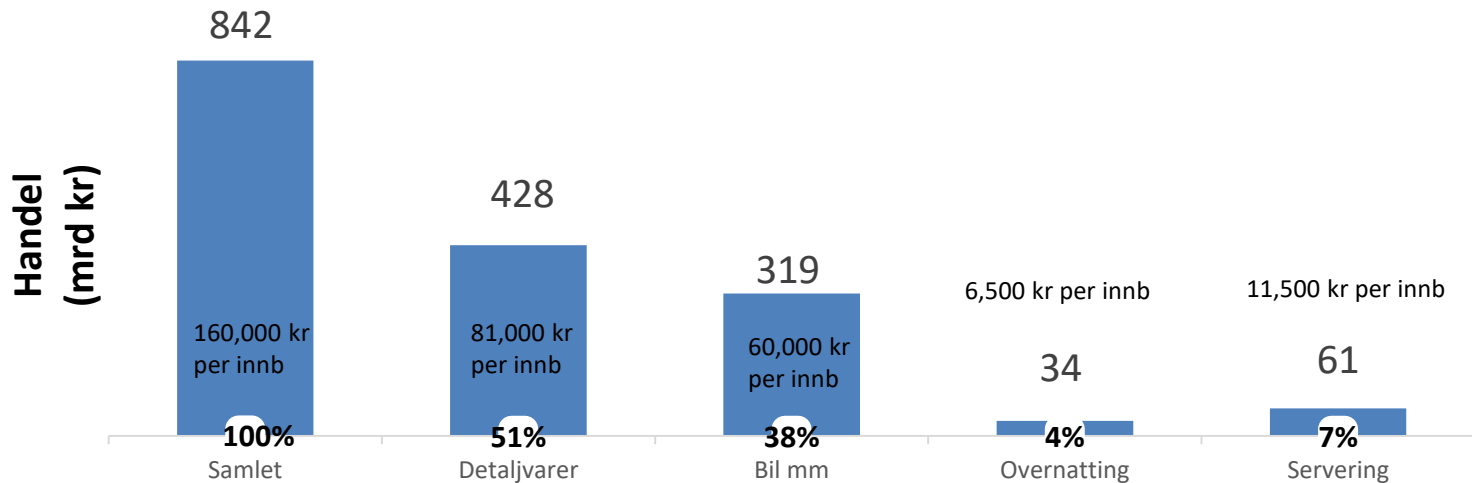
Rogaland
480 000
27% (0,8%)

Norge
5 268 000
20% (0,9%)

Før korona var det bra driv i norsk økonomi og lav arbeidsledighet

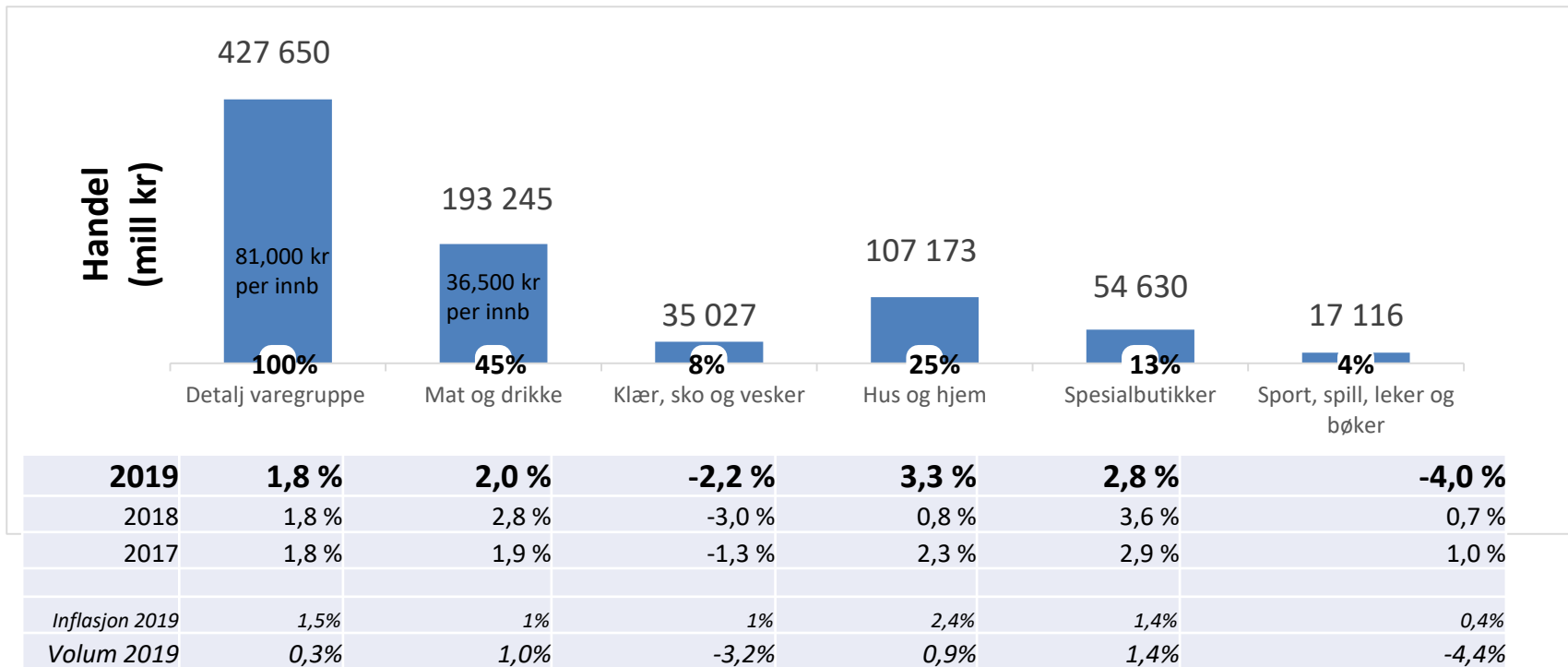

842 mrd kr på detaljvarer, bil, overnatting & serv.

2019	2,2 %	1,8 %	1,4 %	8,5 %	5,8 %
2018	2,1 %	1,8 %	1,3 %	4,7 %	7,5 %
2017	3,2 %	1,8 %	4,9 %	4,2 %	4,6 %

Norge – stabilt vekst i detaljvarer de siste årene

100-150 mrd kr mer i lommeboken

Mindre reise, tjenester og lavere rente, men flere arbeidsledige

- 70-100 mrd kr mindre forbruk utenlands (fra 130 mrd kr i fjor)
- 40-50 mrd kr mindre på tjenester (fra 754 mrd kr i fjor)
- 15-20 mrd kr i lavere (netto) rente
- 20-30 mrd kr i redusert lønn mm
- 40 mrd kr mindre forbruk utlendinger i Norge (fra 51 til 10 mrd kr)
- Alle disse er (usikre) anslag

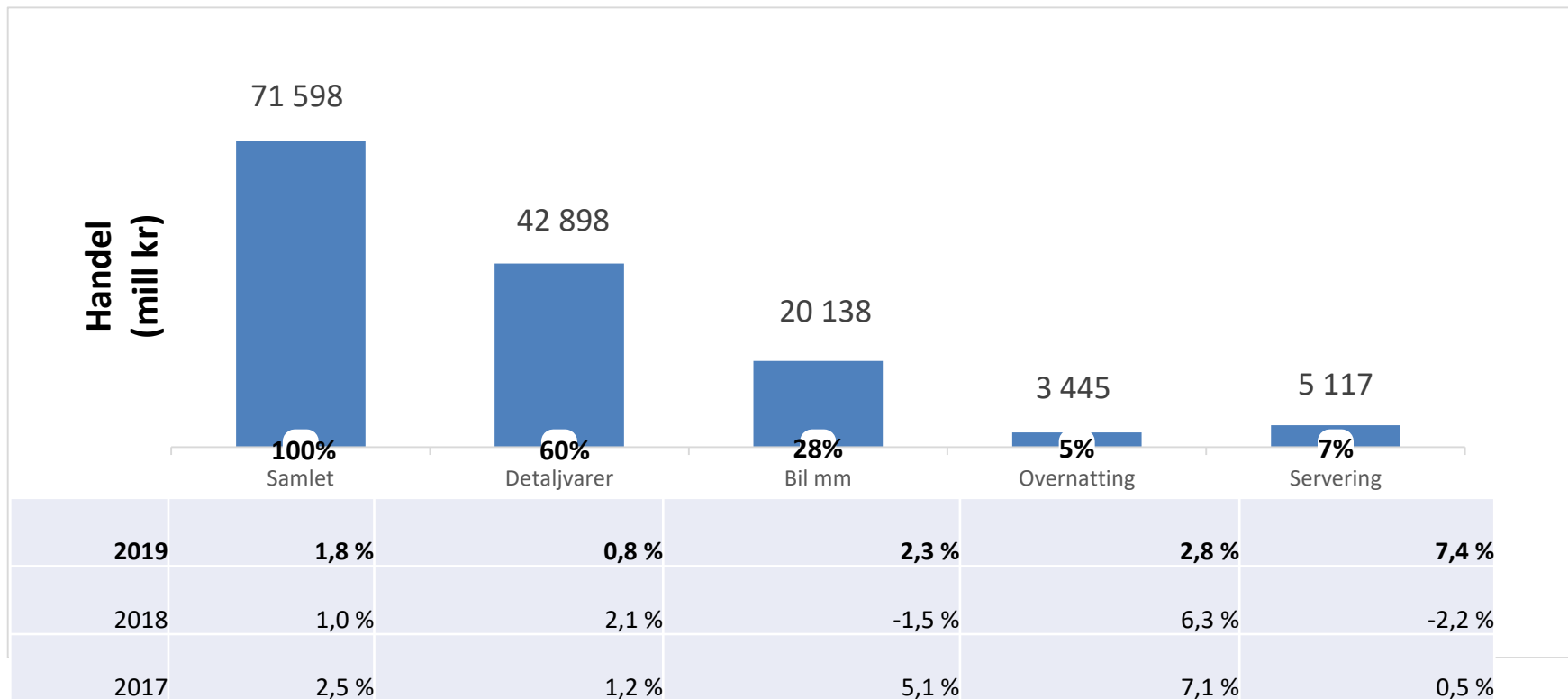

Regioner
Status per 2019 – dvs før korona

Bergensregionen

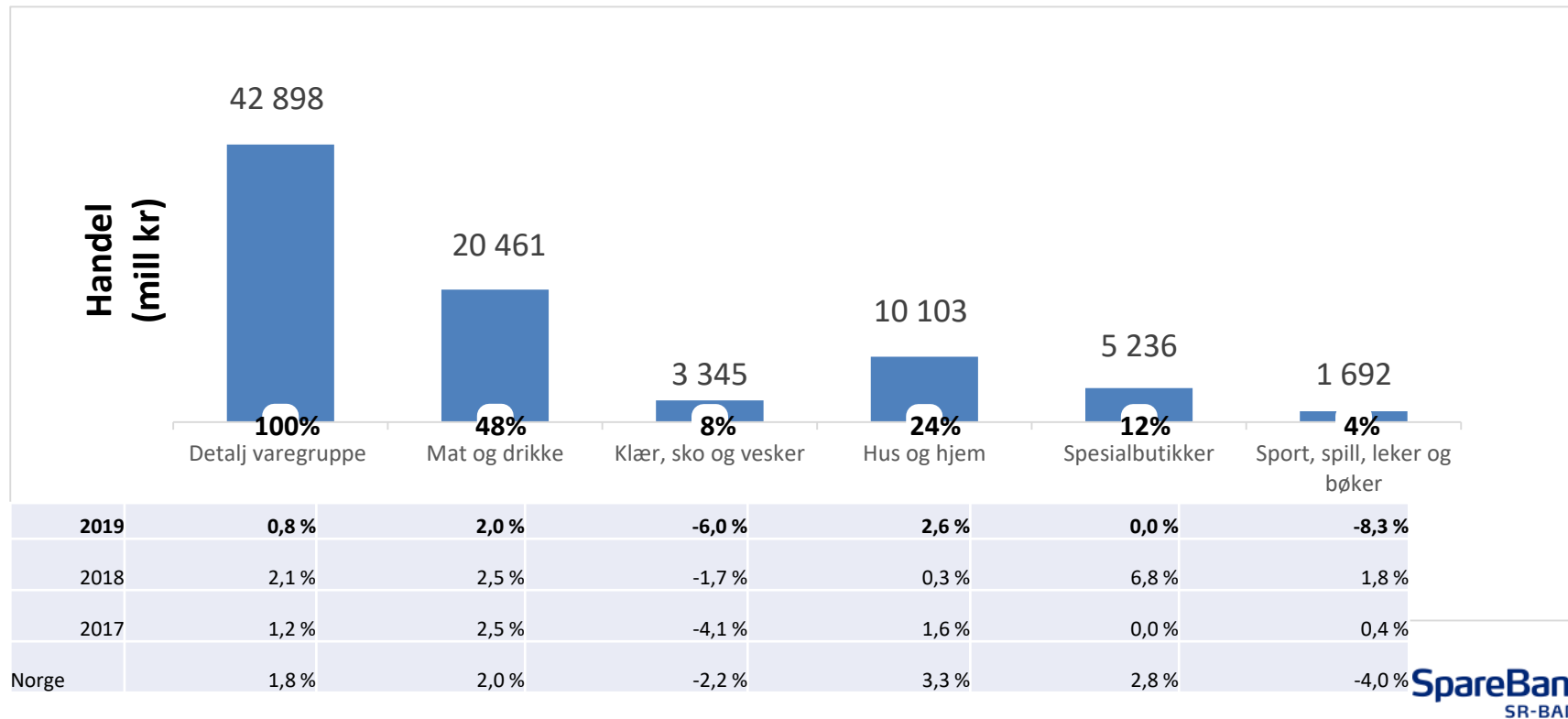

Hordaland – 43 mrd kr på varehandel og 20 mrd kr på bil

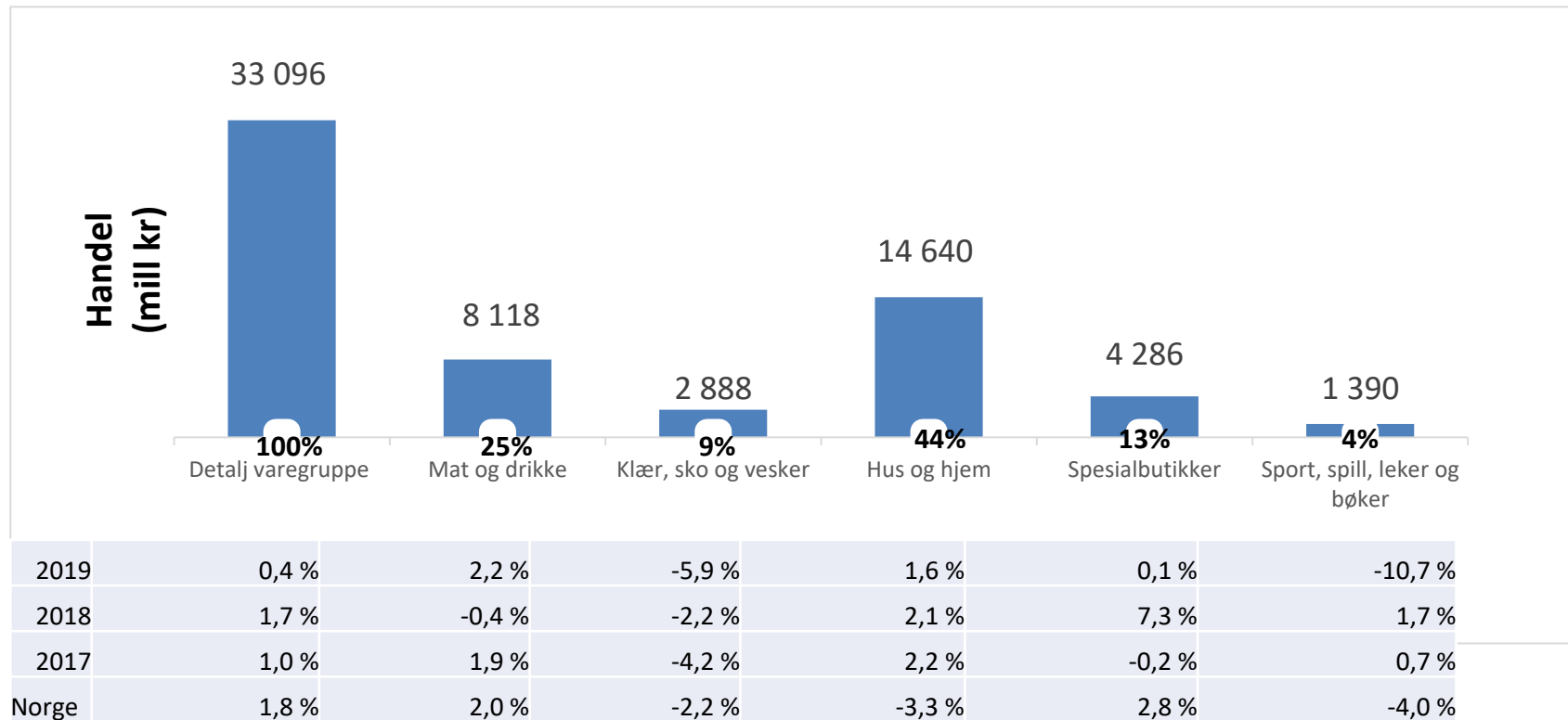

Kilde: SSB. *Bil mm inneholder: handel med og reparasjon av motorvogner, fritidsbåter og drivstoff. Drivstoff utgjør ca 3,5-4 mrd kroner dvs 25% av dette

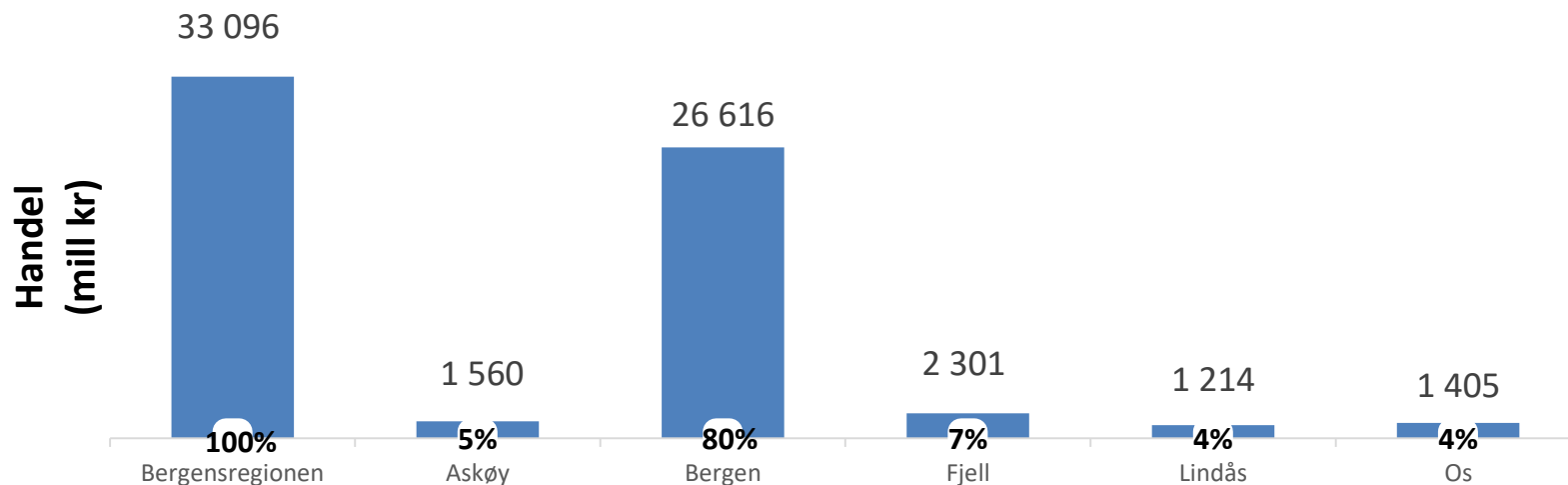
Hordaland – dempet vekst i 2019

Bergensregionen – litt opp i 2019

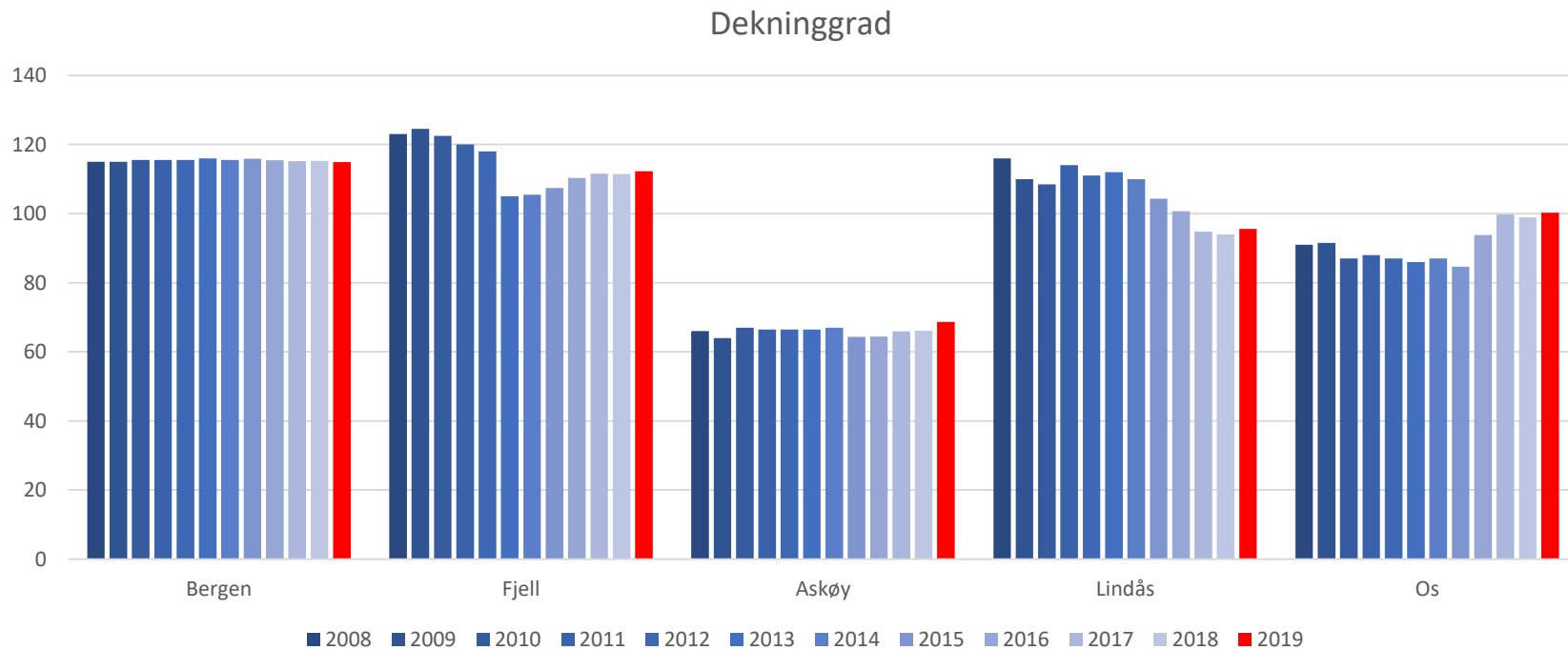

Bergensregionen (kommuner)

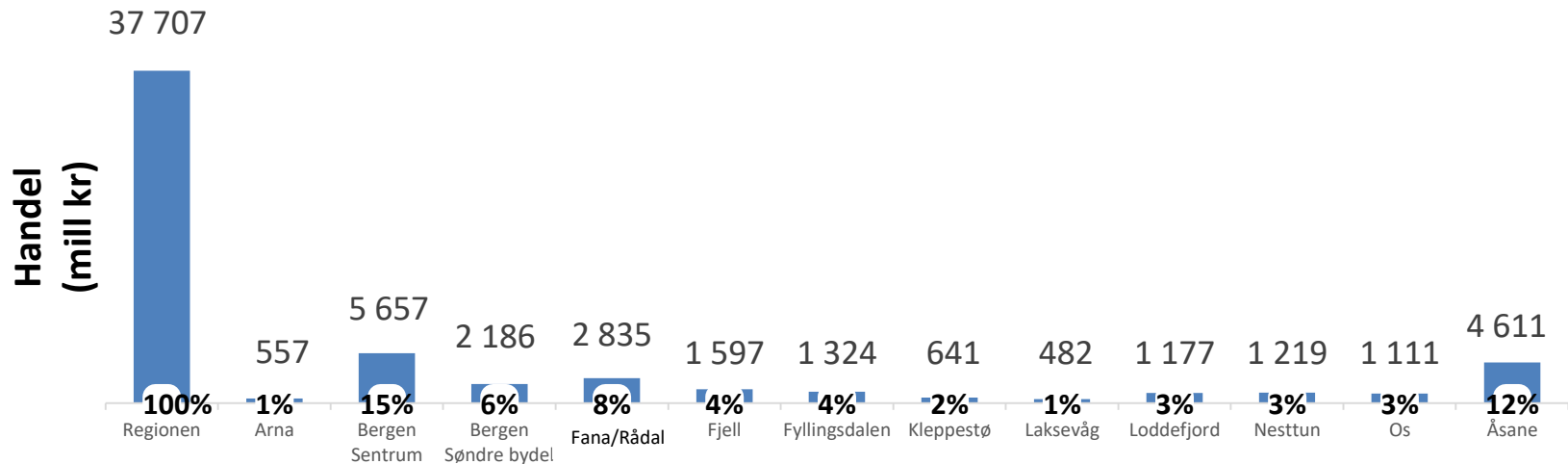

2019	0,4 %	3,0 %	0,0 %	1,1 %	2,0 %	1,8 %
2018	1,7 %	1,7 %	1,9 %	1,0 %	1,1 %	-0,1 %
2017	1,0 %	2,5 %	0,8 %	3,4 %	-4,9 %	5,6 %

Dekningsgrad Bergensregionen

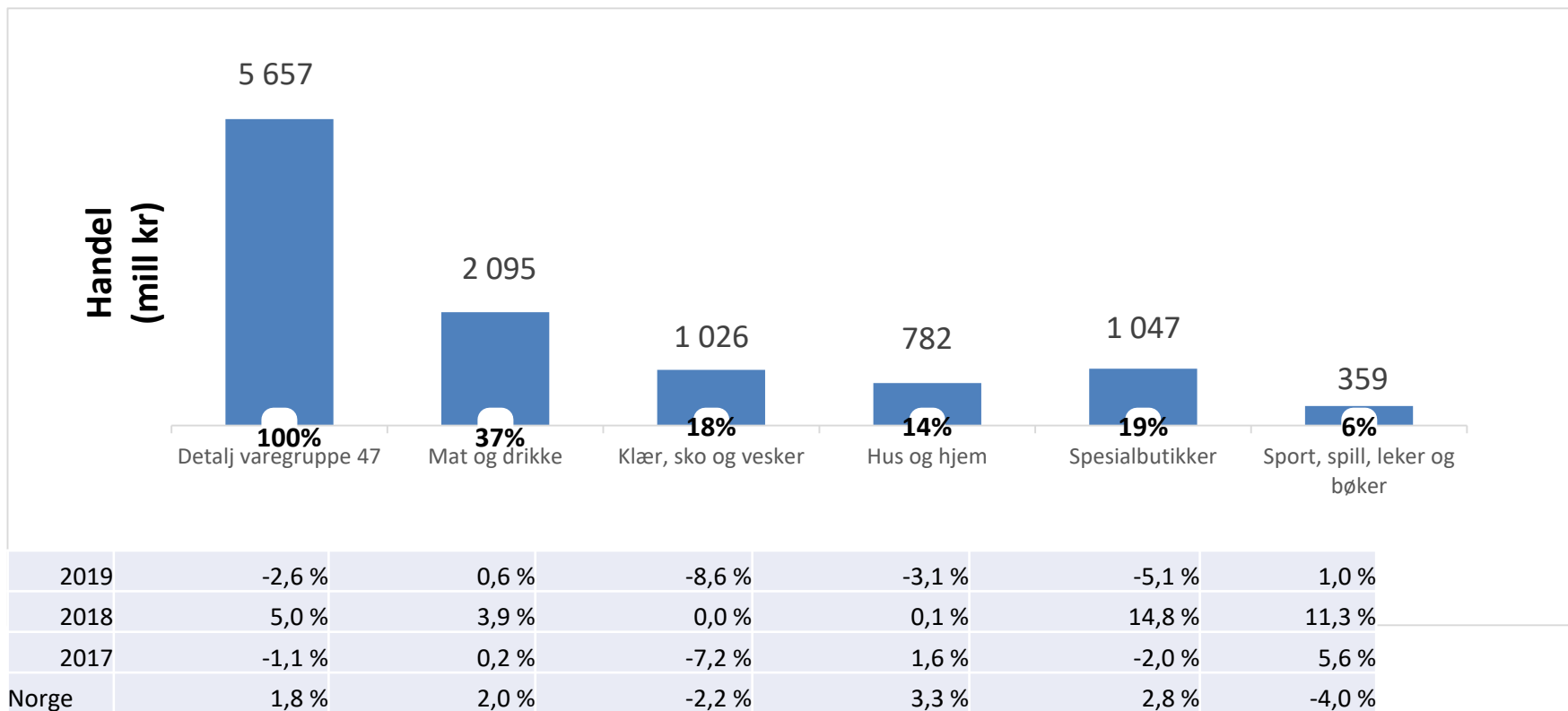

Handelssentre i Bergensregionen

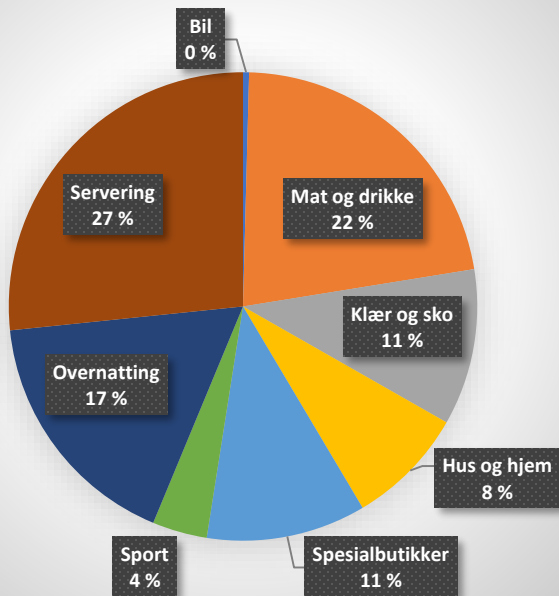
	Regionen	Arna	Bergen Sentrum	Bergen Søndre bydel	Fana/Rådal	Fjell	Fyllingsdalen	Kleppestø	Laksevåg	Loddefjord	Nesttun	Os	Åsane
2019	0,3 %	-0,3 %	-2,6 %	-1,3 %	2,7 %	1,3 %	0,3 %	-6,1 %	0,1 %	0,1 %	1,4 %	1,4 %	0,0 %
2018	1,3 %	-0,9 %	5,0 %	1,5 %	-0,2 %	2,9 %	1,6 %	-0,6 %	2,4 %	-1,3 %	6,3 %	6,3 %	-1,6 %
2017	0,9 %	0,9 %	-1,1 %	2,8 %	-8,3 %	1,3 %	6,5 %	-1,9 %	5,1 %	2,1 %	13,9 %	13,9 %	0,3 %

Bergen sentrum – opp i 2018, men ned i 2019

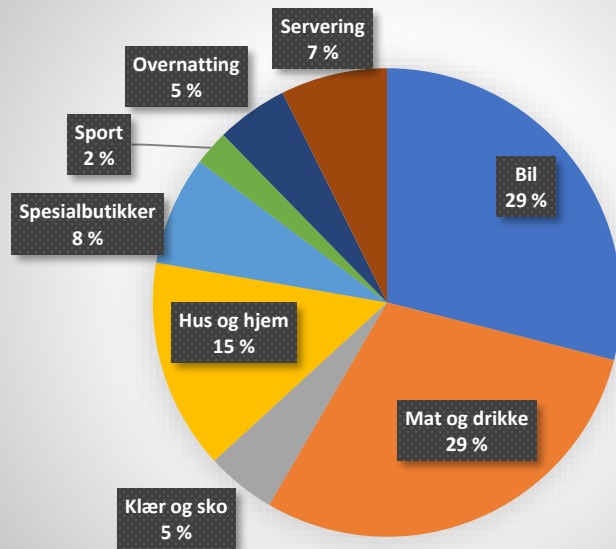

Bergen sentrum – servering og overnatting utgjør en stor andel av forbruk (44% vs 12% i Hordaland)

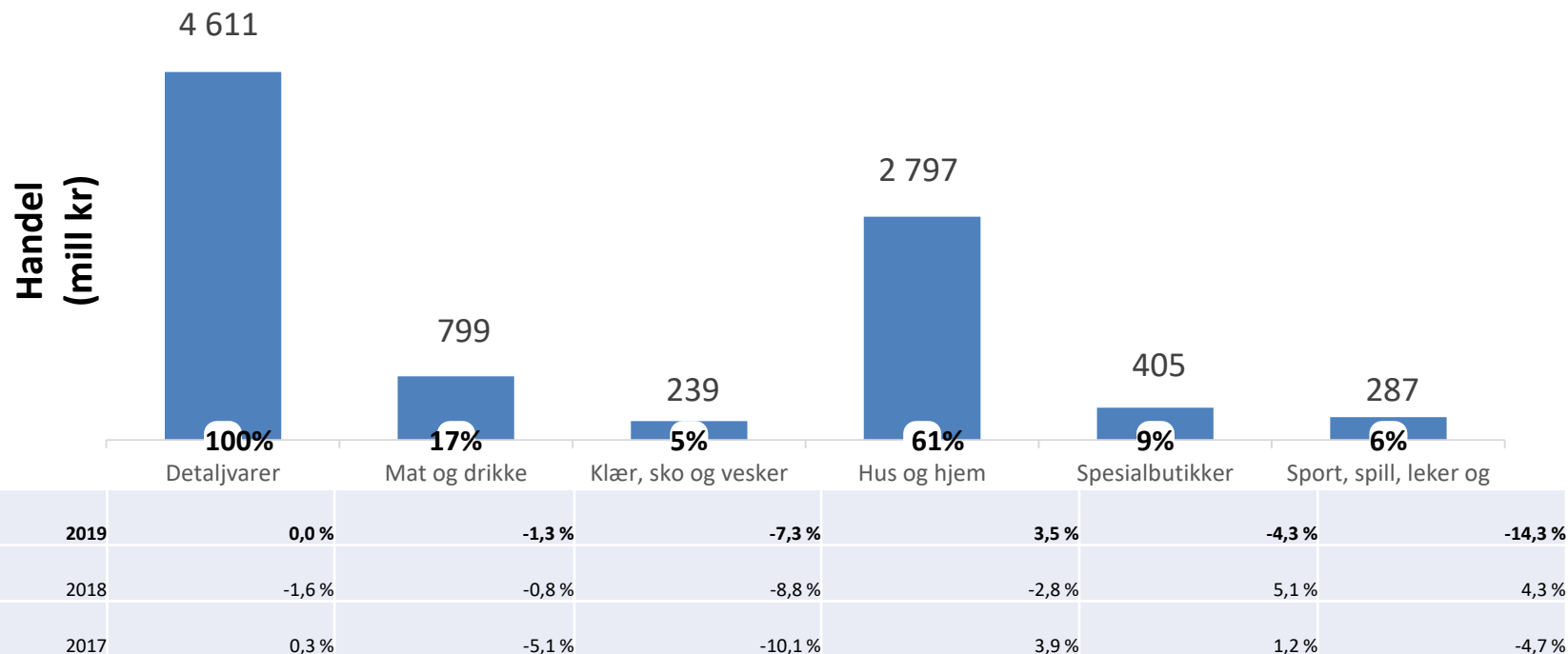
Bergen sentrum (andeler, 2019)

Hordaland (andeler, 2019)

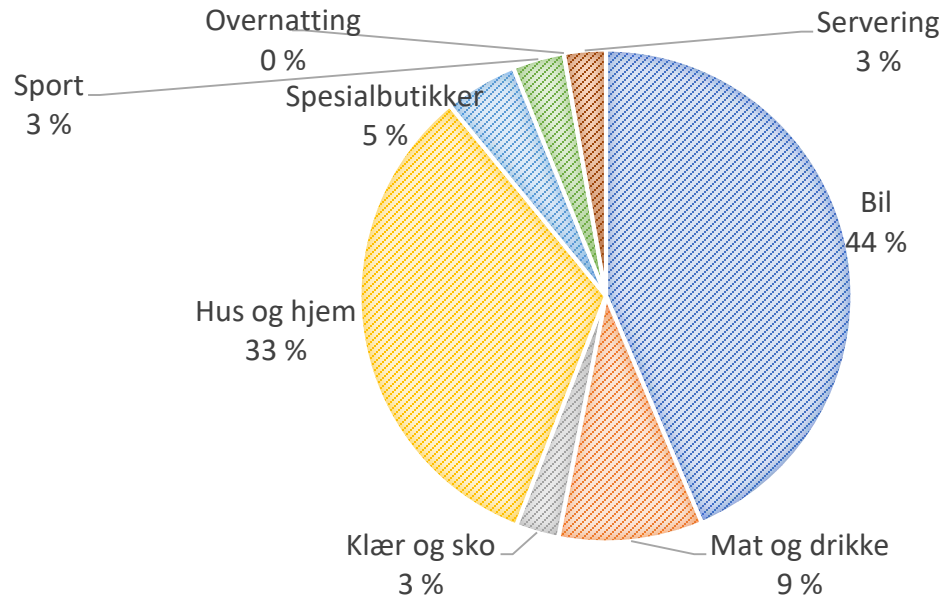

Åsane – uendret i 2019

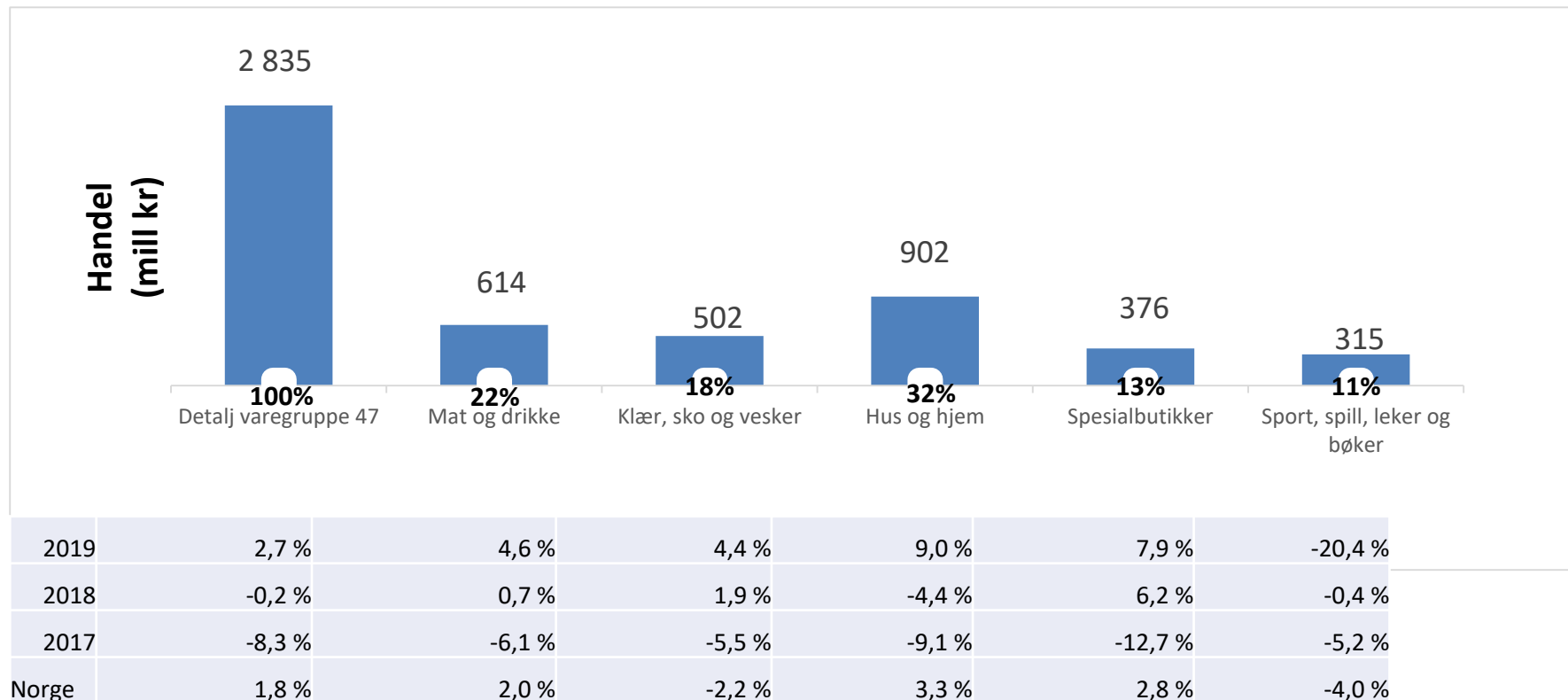
Åsane – stor andel innen bil og hus/hjem

ÅSANE (ANDELER, 2019)

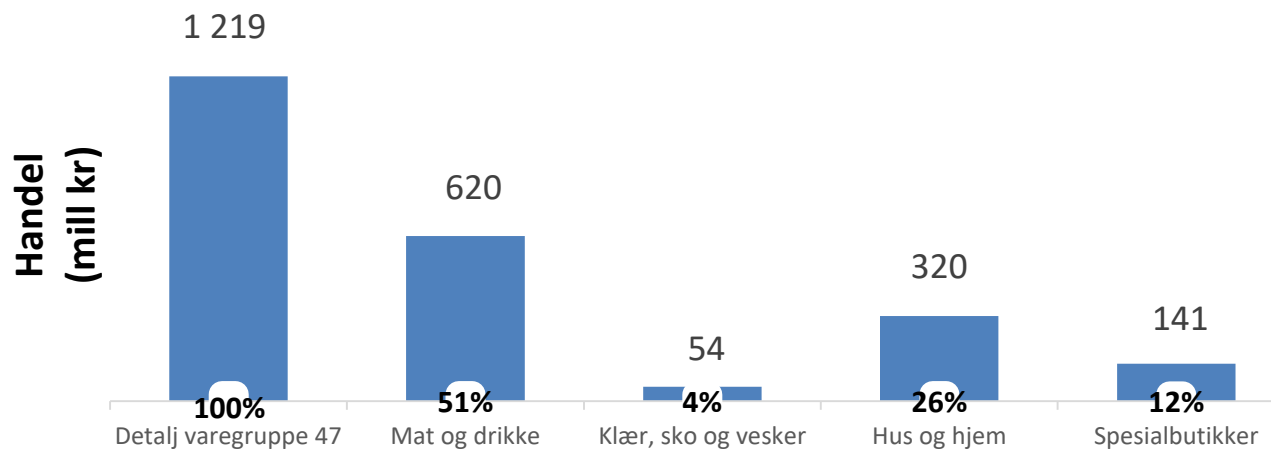

Note om overnatting: for få aktører til å få ut egne tall

Fana/Rådal – god vekst (som ventet)

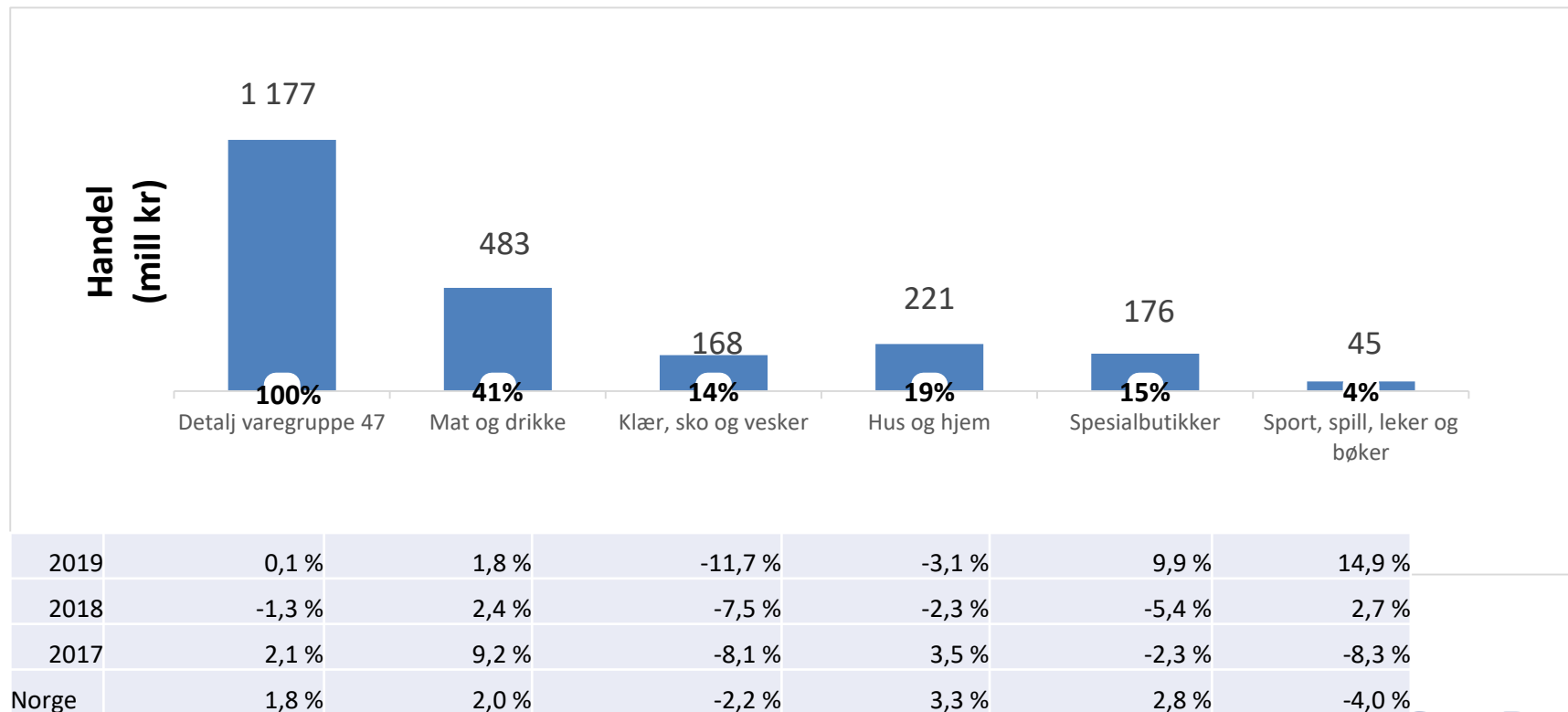

Nesttun – fortsatt vekst, men noe lavere

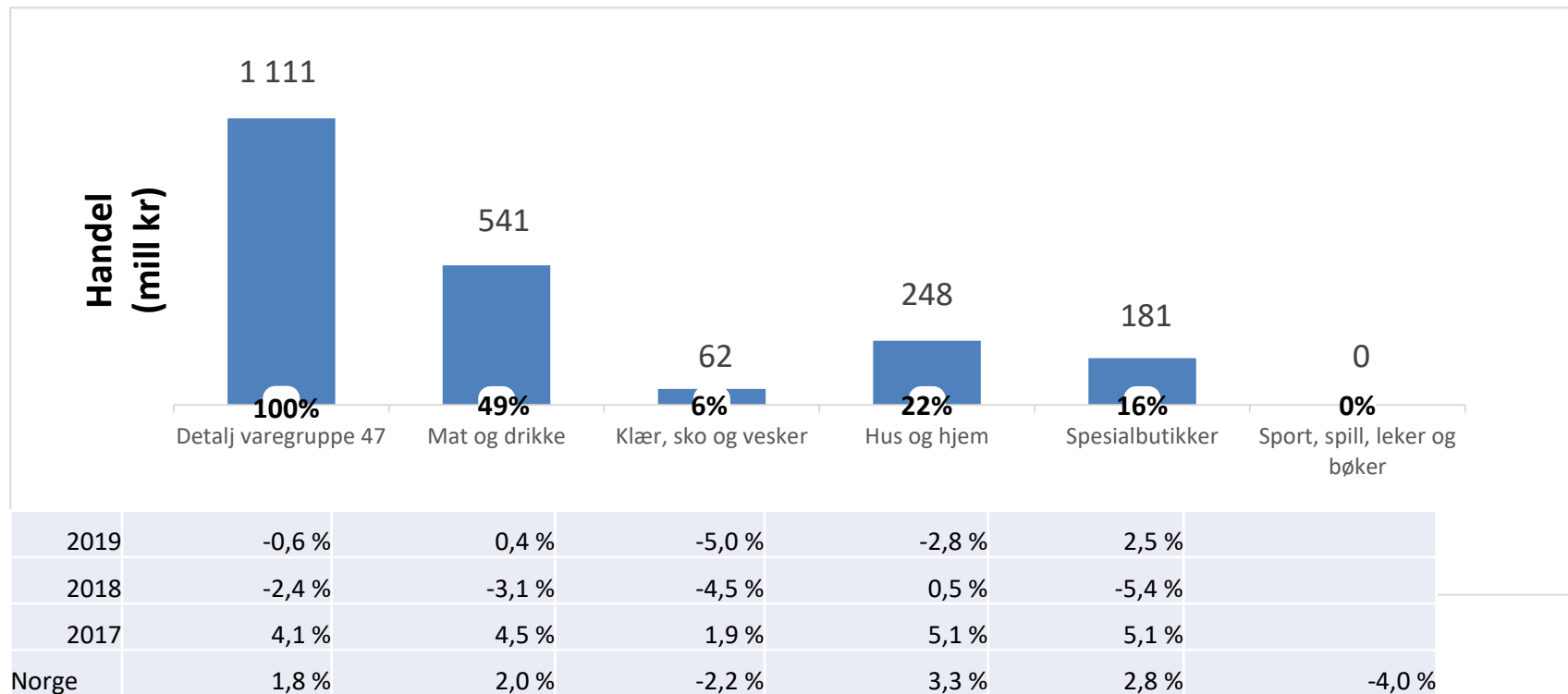

2019	1,4 %	2,5 %	-3,3 %	4,2 %	-3,5 %
2018	6,3 %	1,6 %	1,8 %	17,1 %	2,3 %
2017	13,9 %	3,6 %	4,6 %	66,0 %	0,1 %
Norge	1,8 %	2,0 %	-2,2 %	3,3 %	2,8 %

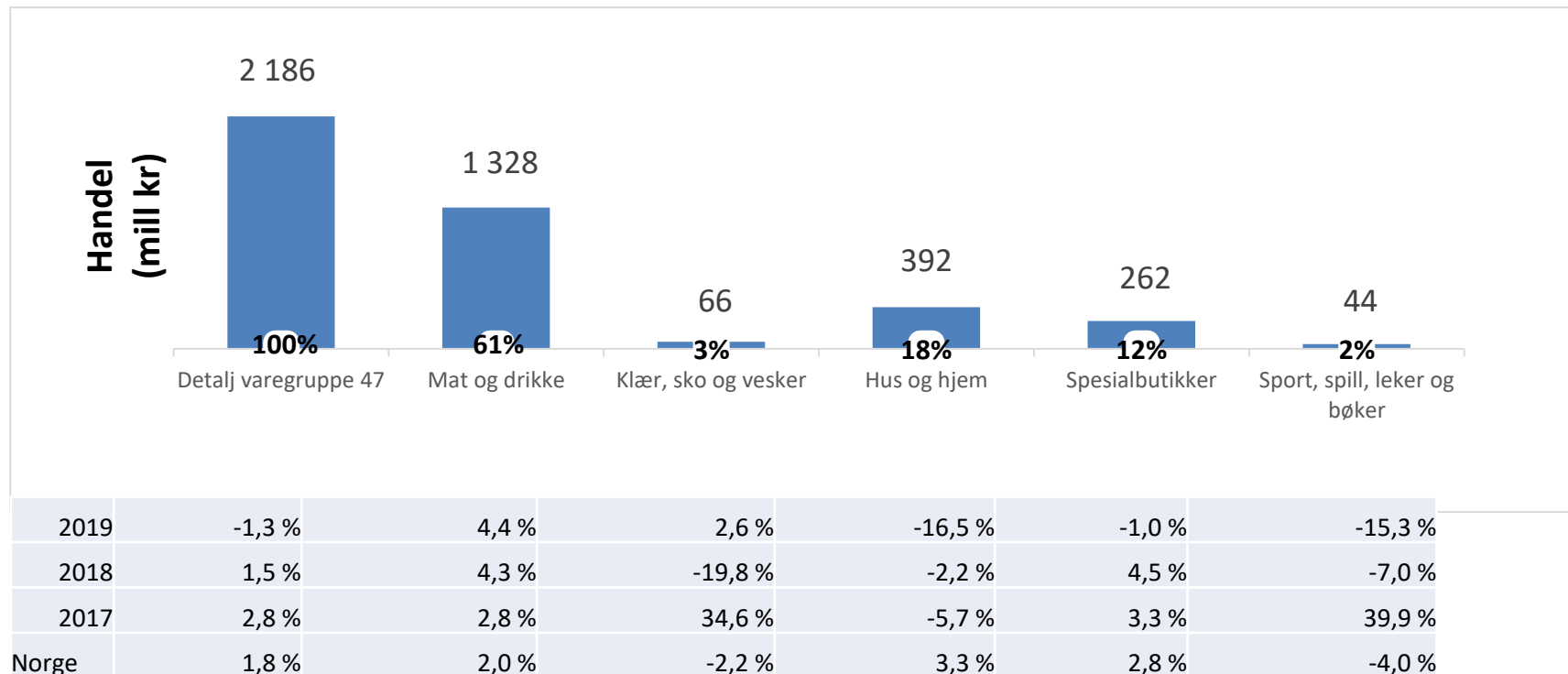
Loddefjord – nær sideveis

Os – litt ned i 2019

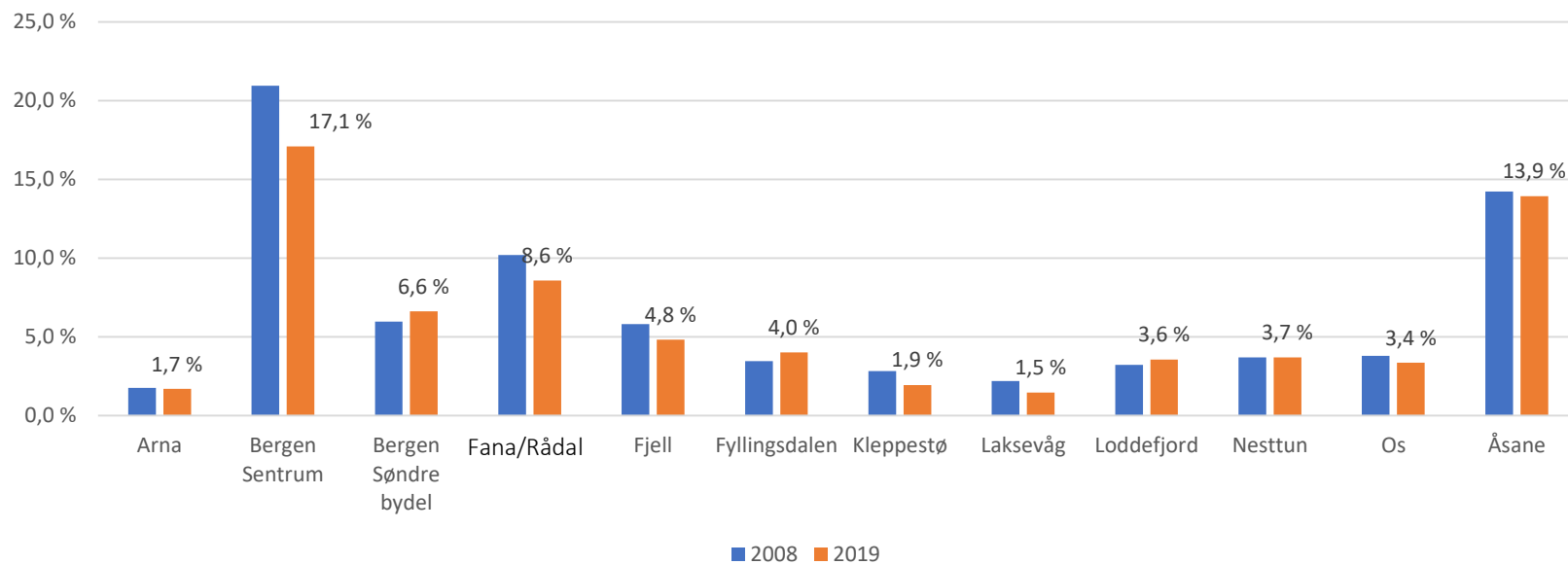

Søndre bydel – litt ned i 2019

Markedsandeler i Bergensregionen

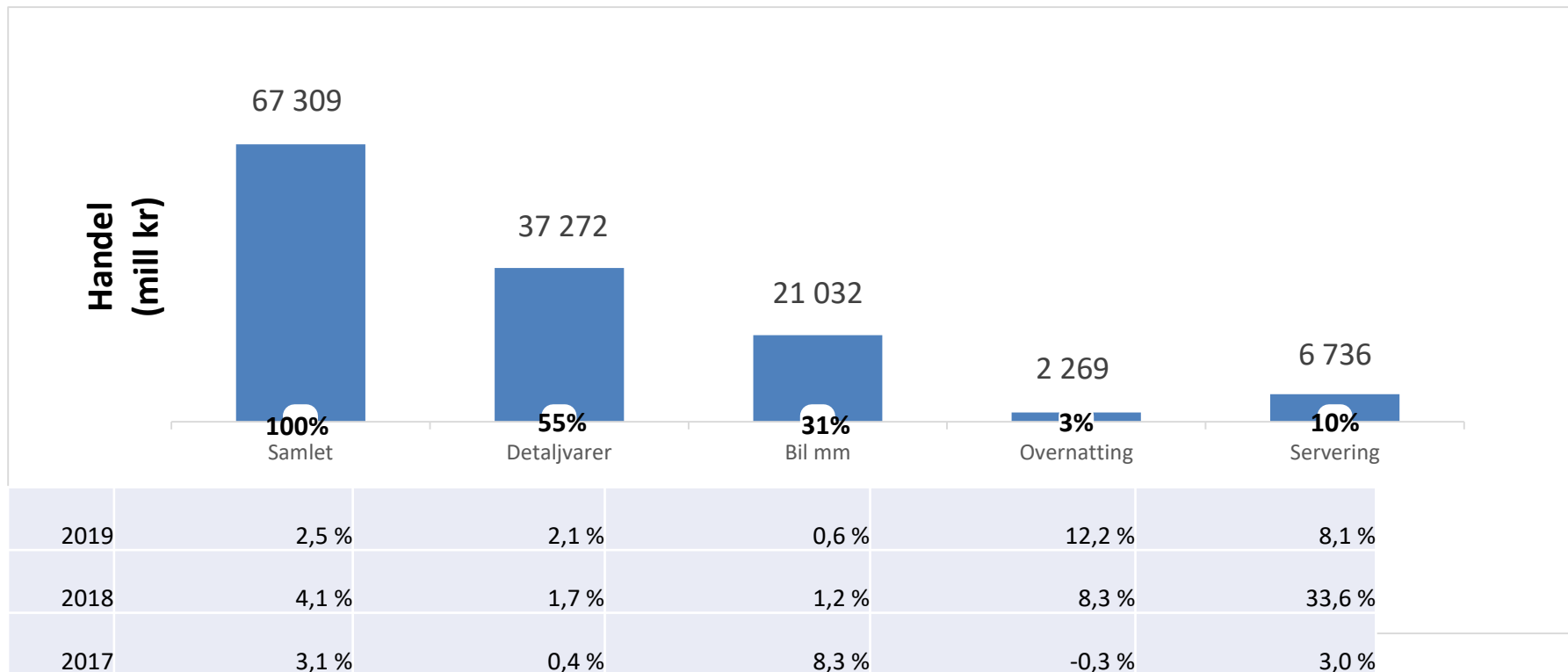
Bergensregionen. Detaljvarer. Markedsandeler (%)

Rogaland

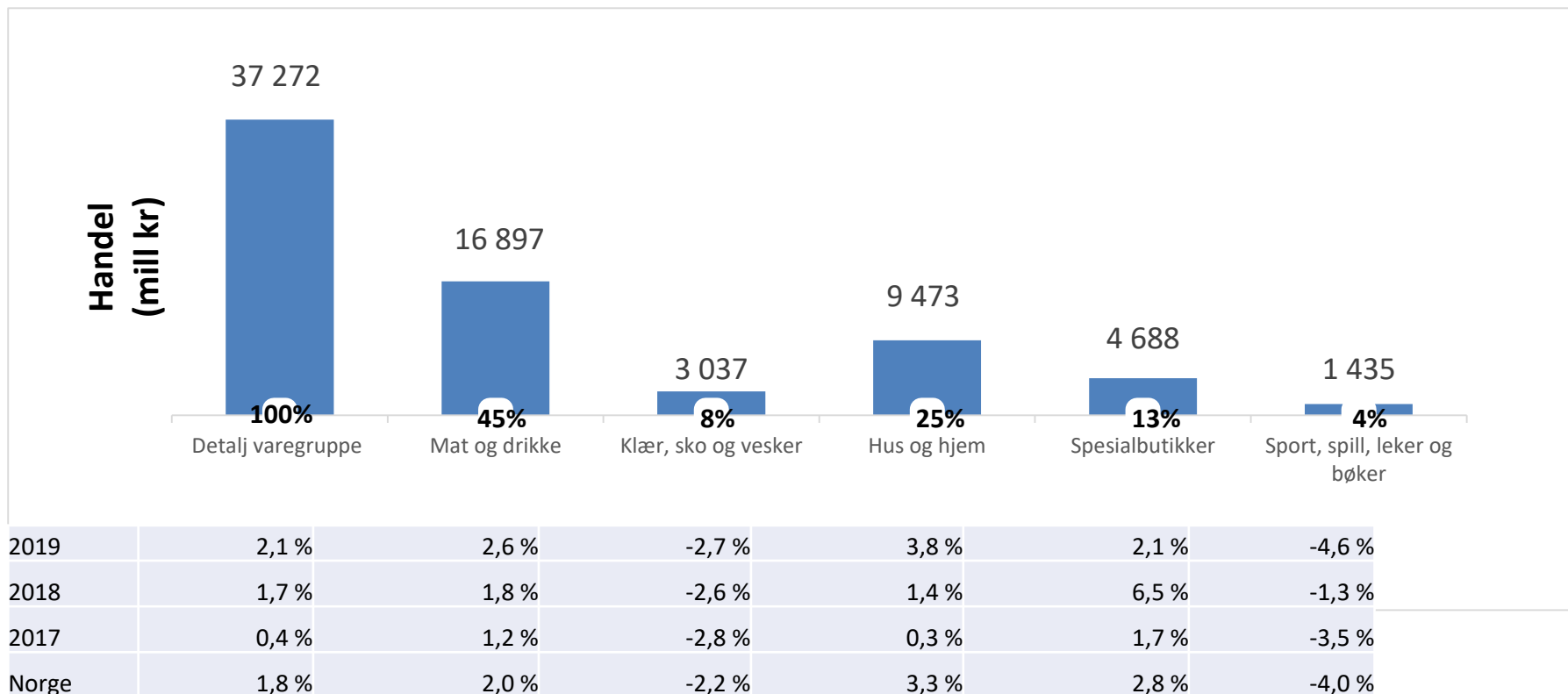

Rogaland 37 mrd kr på detaljvarer og 21 mrd kr på bil i 2019

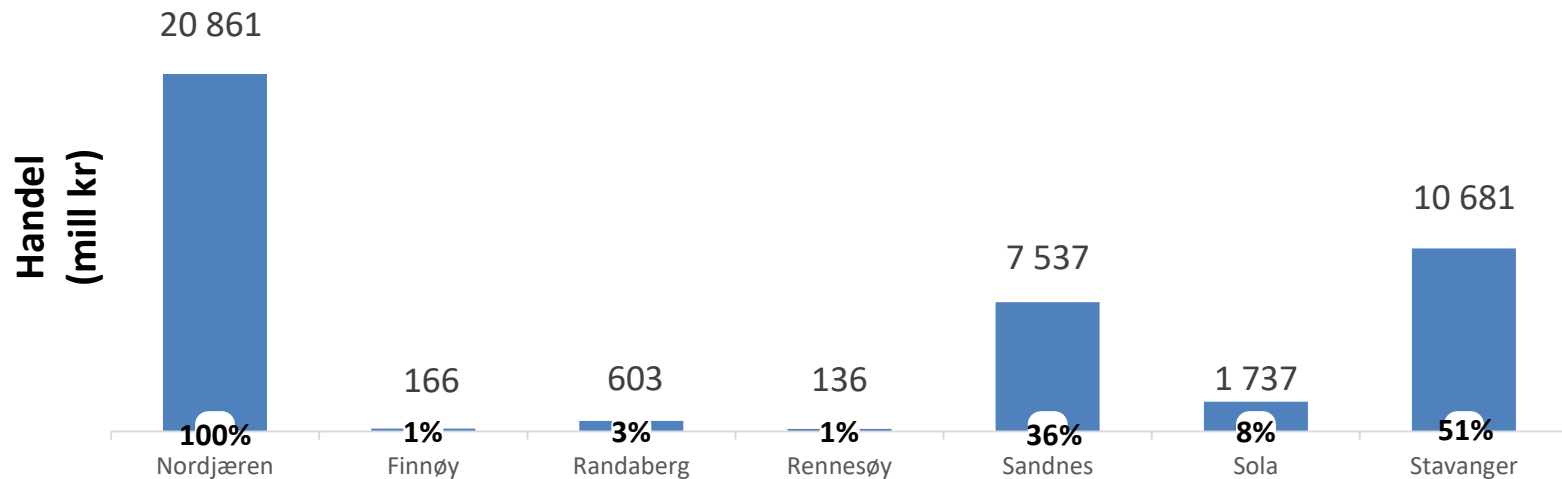

Kilde: SSB. *Bil mm inneholder: handel med og reparasjon av motorvogner, fritidsbåter og drivstoff. Drivstoff utgjør omtrent 25% av denne posten

Rogaland – moderat vekst i detaljvarer i 2019

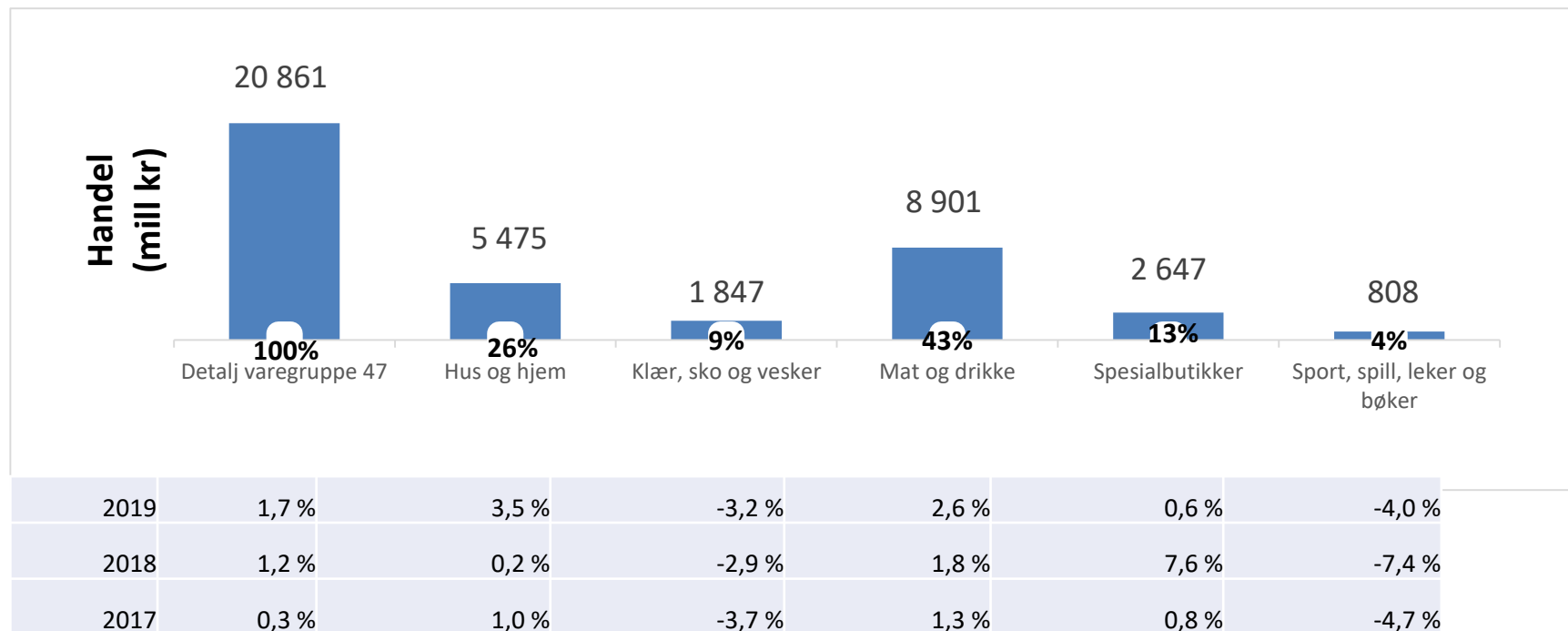

Nord-Jæren (kommuner) – Stavanger og Sandnes utgjør en stor andel

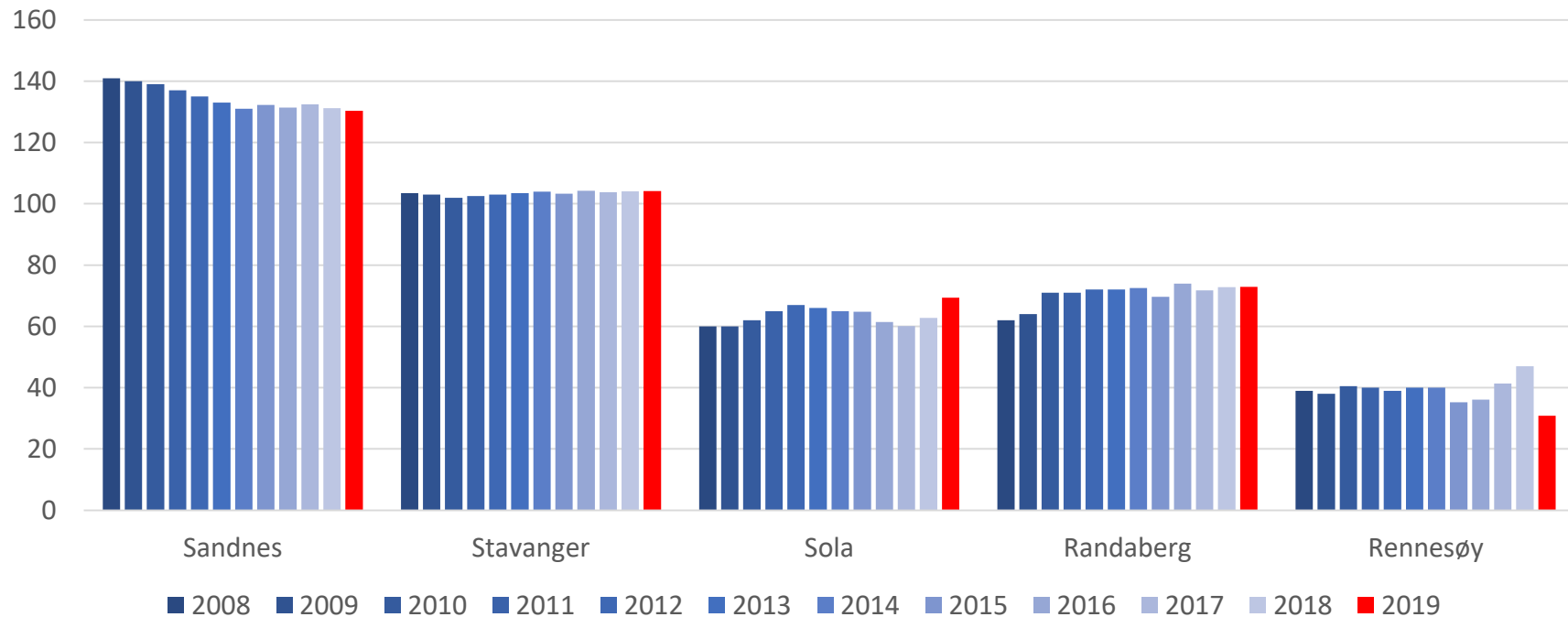
2019	1,7 %	-10 %	2 %	-14 %	1 %	8 %	2 %
2018	1,2 %	0 %	2 %	6 %	0 %	4 %	2 %
2017	0,3 %	3 %	-2 %	6 %	1 %	-1 %	0 %

Nord-Jæren – moderat vekst i 2019

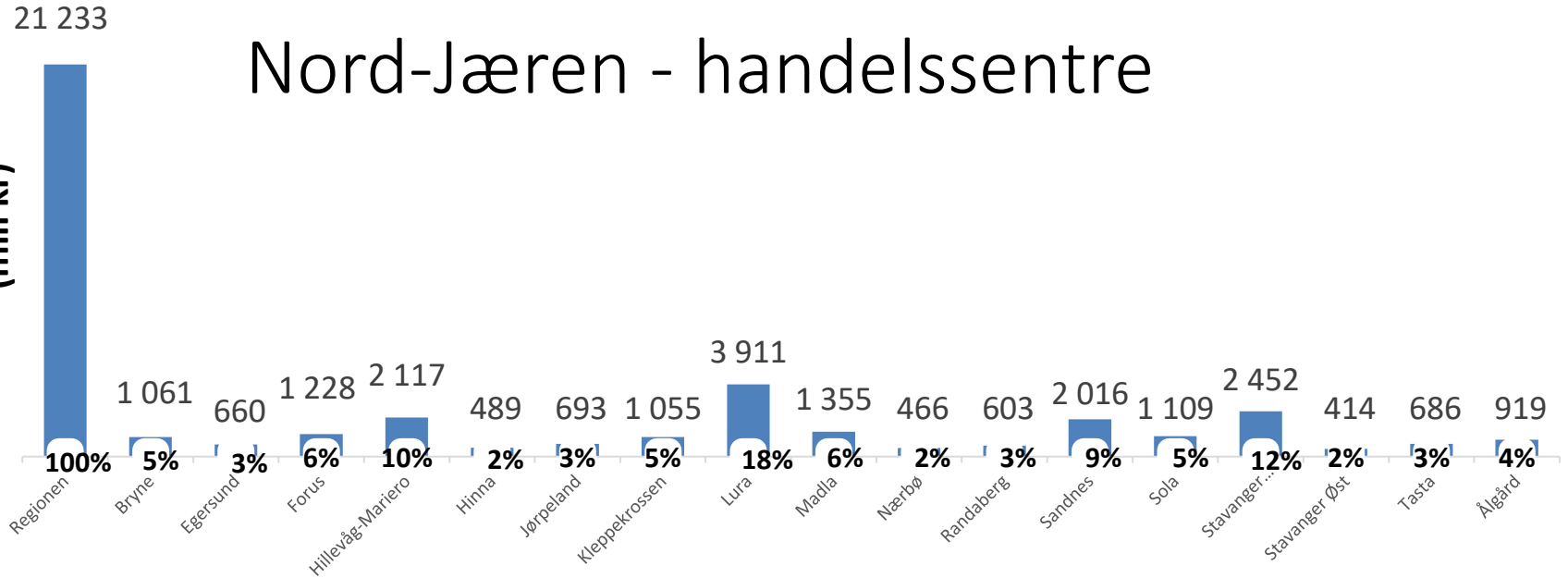
Handelsbalanse (overskudd & lekkasje)

Dekningsgrad Nord-Jæren

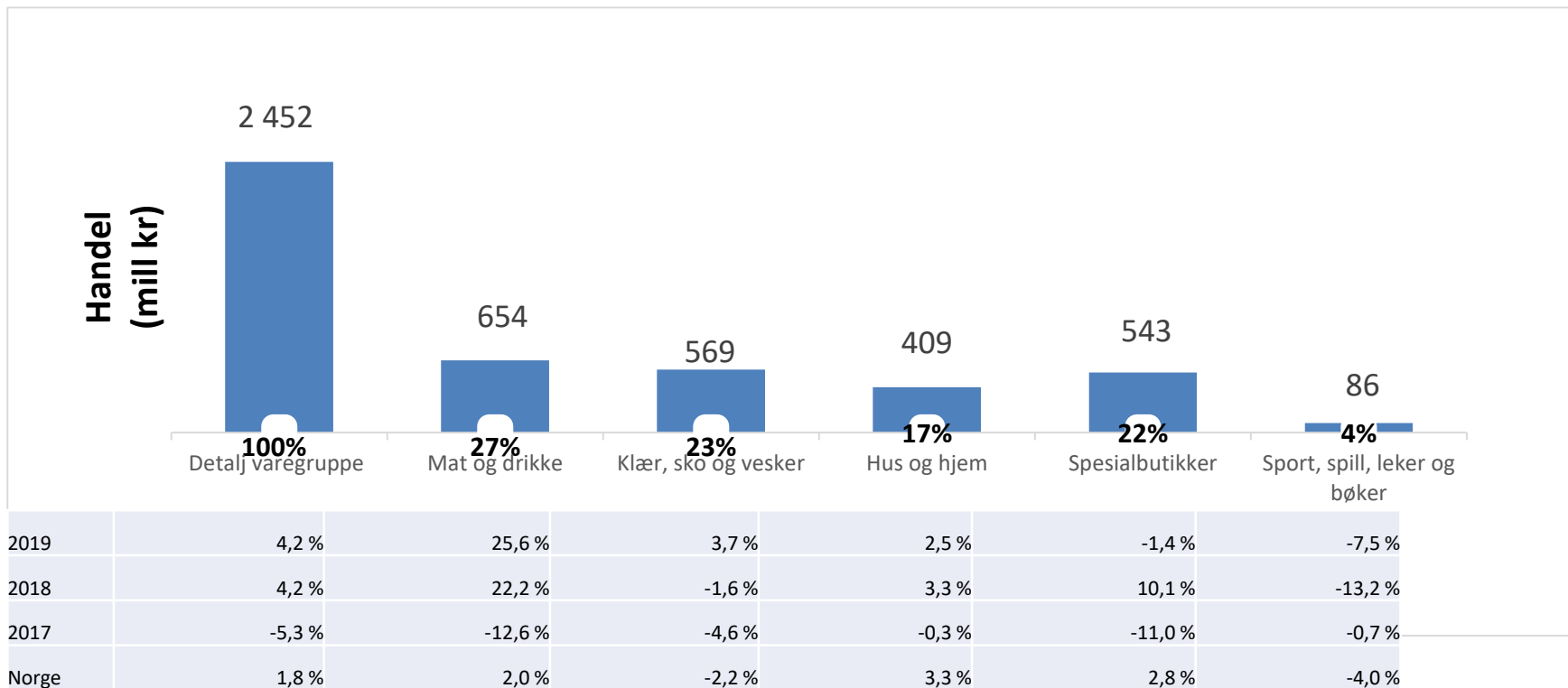
Nord-Jæren - handelssentre

Handel
(mill kr)

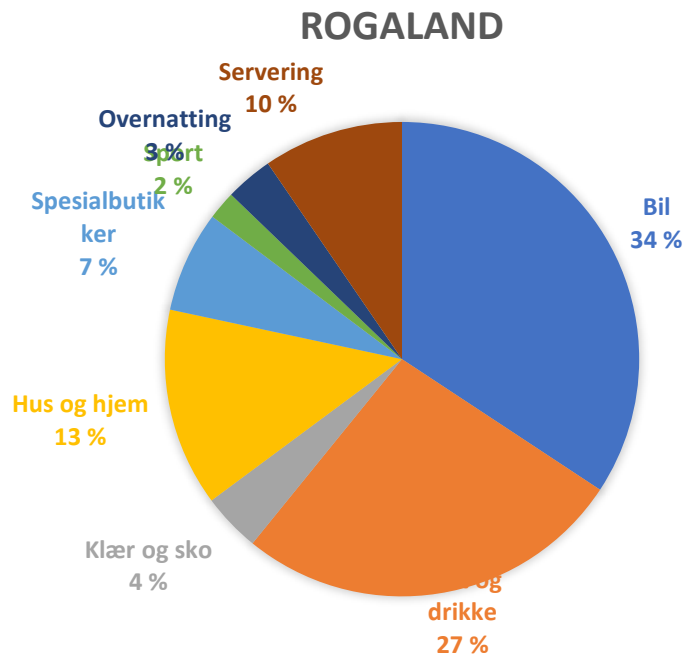
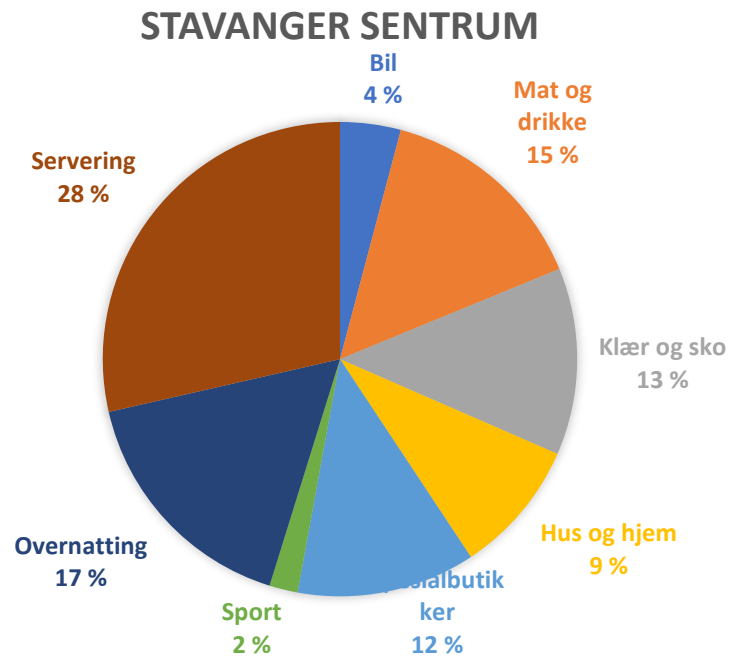

2019	2,1 %	-2,1 %	-3,2 %	-0,3 %	1,5 %	-0,3 %	3,8 %	15,2 %	2,3 %	1,7 %	1,8 %	1,9 %	0,1 %	3,2 %	4,2 %	3,2 %	3,2 %	-1,3 %
2018	0,2 %	-15,8 %	-4,8 %	-3,0 %	1,6 %	-2,2 %	1,2 %	11,1 %	-1,6 %	4,0 %	3,2 %	2,1 %	0,8 %	2,0 %	4,2 %	4,1 %	2,4 %	1,2 %
2017	-0,3 %	-1,9 %	0,1 %	-2,5 %	0,4 %	6,0 %	0,3 %	0,4 %	1,4 %	0,3 %	3,5 %	-2,0 %	0,5 %	-1,2 %	-5,3 %	-2,4 %	-0,3 %	3,9 %

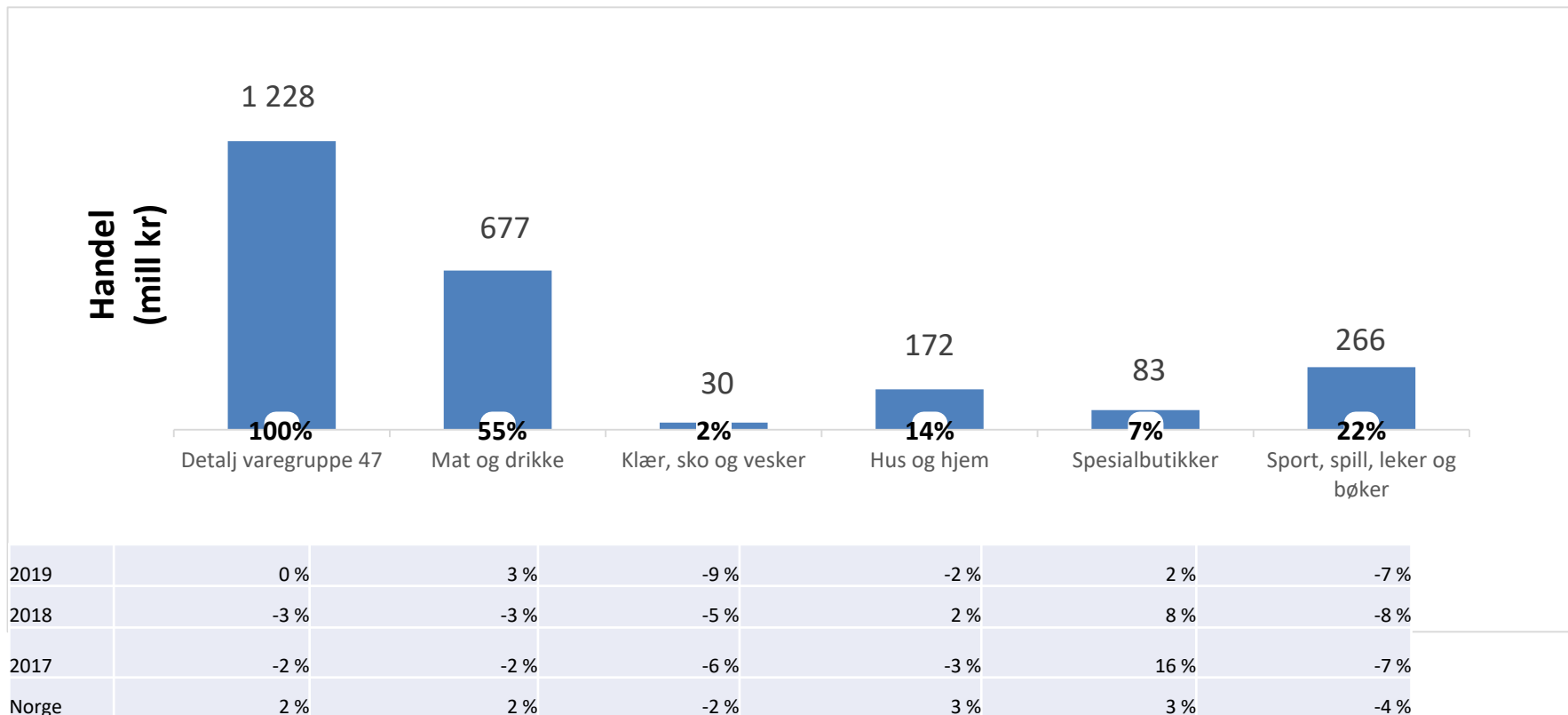
Stavanger sentrum – god vekst siste to år

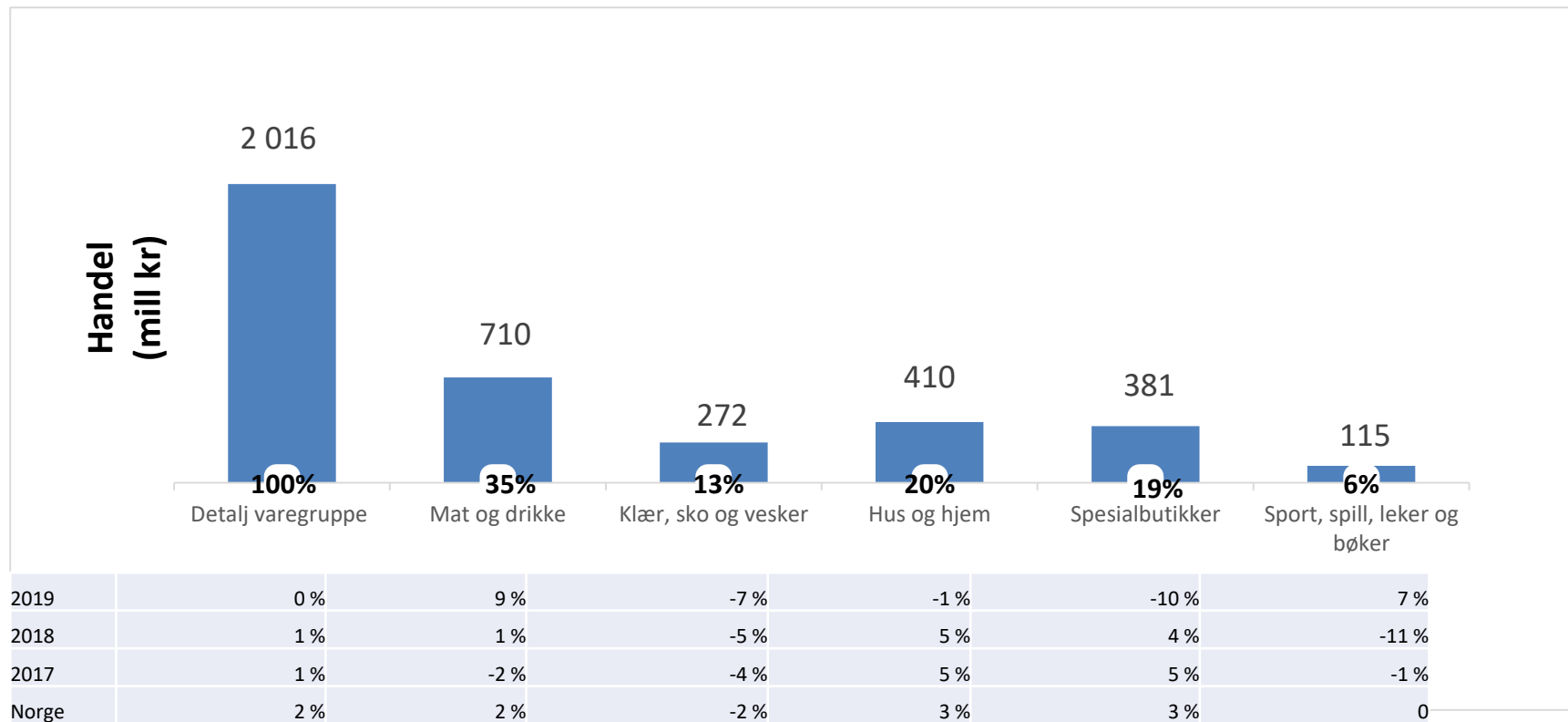
Servering og overnatting utgjør hele 45% i Stavanger sentrum (13% i Rogaland)

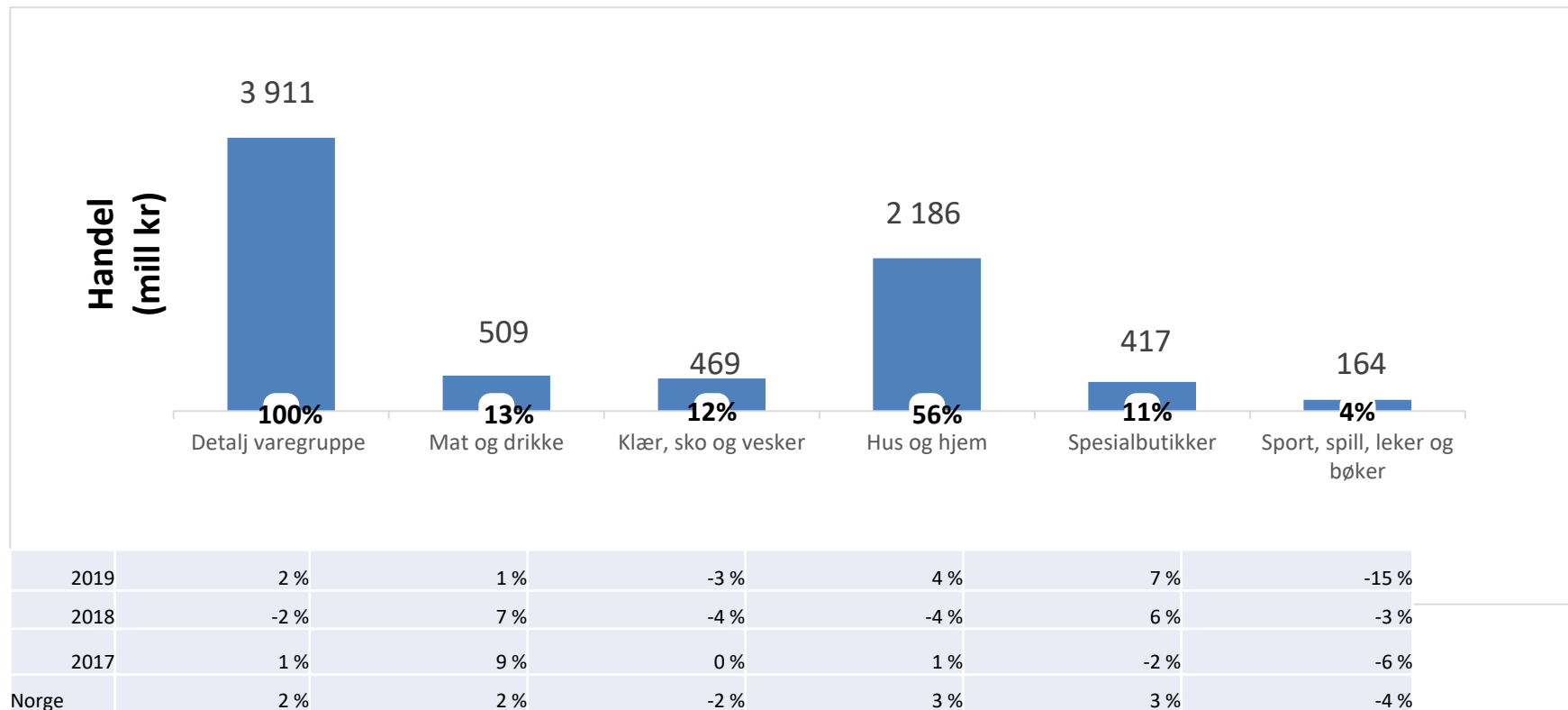
Forus – uendret i 2019

Sandnes sentrum – uendret i 2019

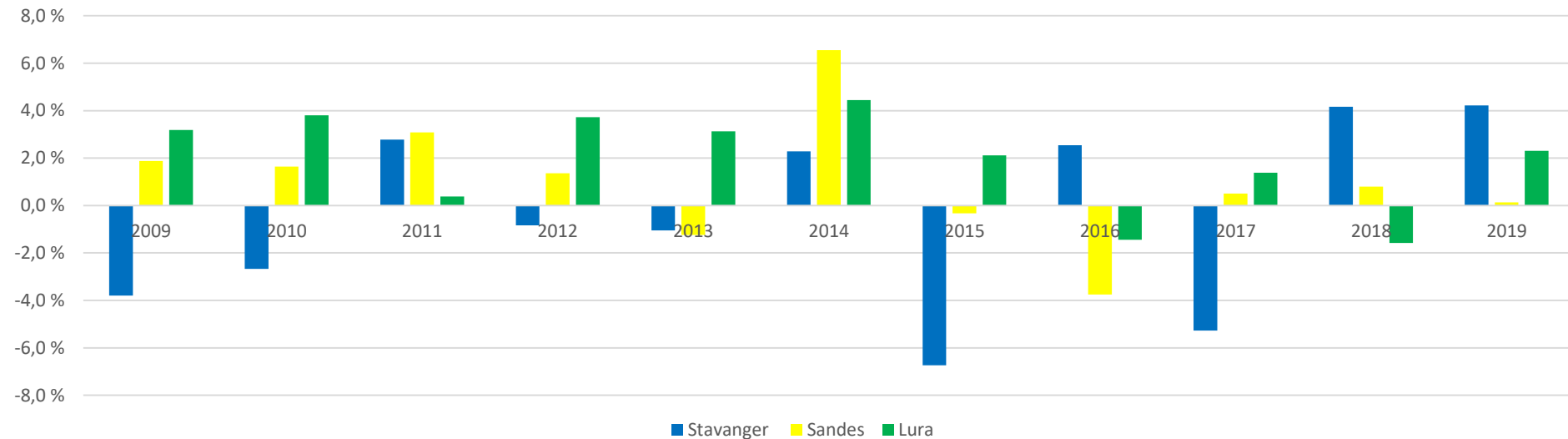

Lura – moderat vekst i 2019 (men ned i 2018)

Stavanger sentrum høyest vekst siste to år

Utvikling i varehandel

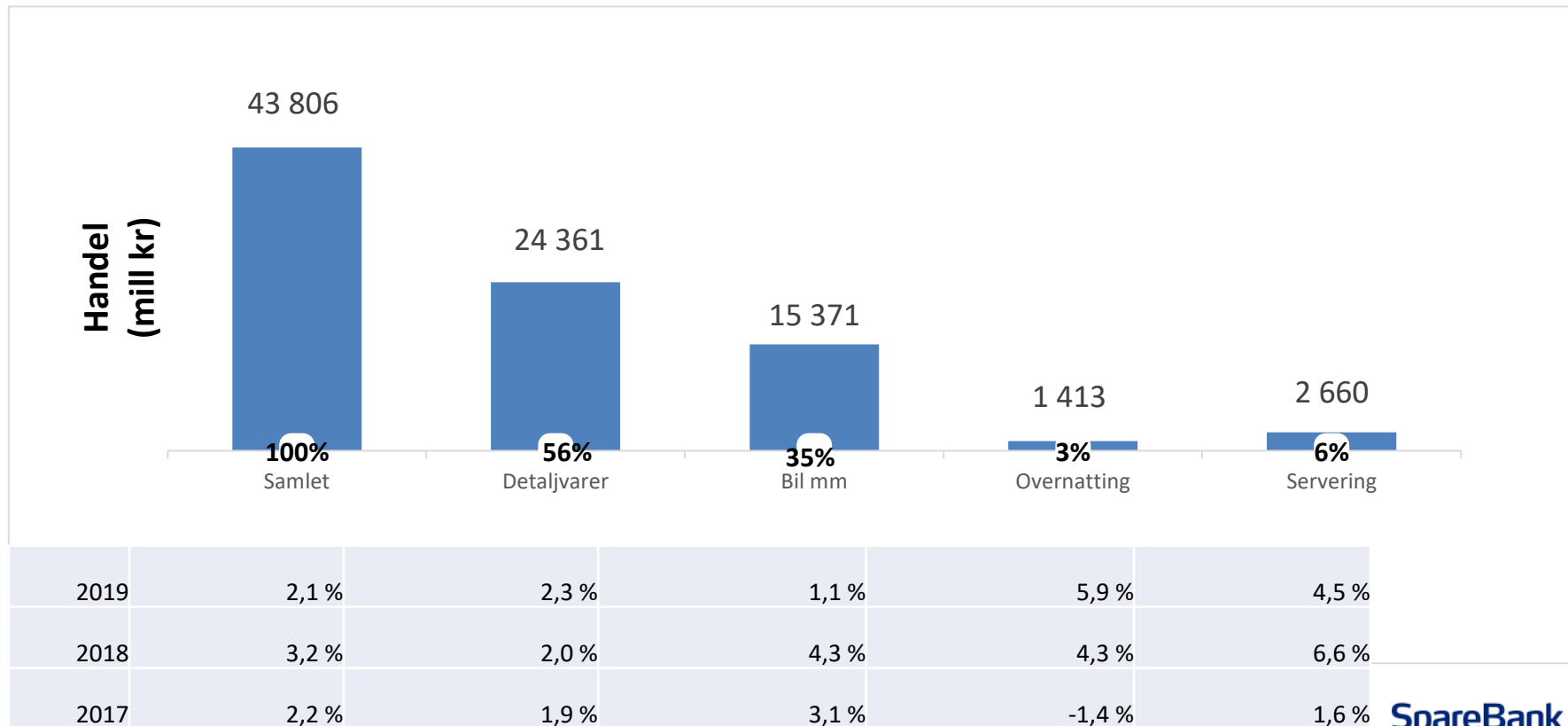

Lura	43,0 %	44,1 %	43,5 %	44,4 %	45,4 %	45,5 %	47,0 %	46,7 %	47,7 %	46,7 %	46,7 %
Sandnes	24,4 %	24,5 %	24,8 %	24,7 %	24,2 %	24,7 %	24,9 %	24,2 %	24,5 %	24,6 %	24,1 %
Stavanger	32,6 %	31,4 %	31,7 %	30,9 %	30,4 %	29,8 %	28,1 %	29,1 %	27,8 %	28,7 %	29,3 %

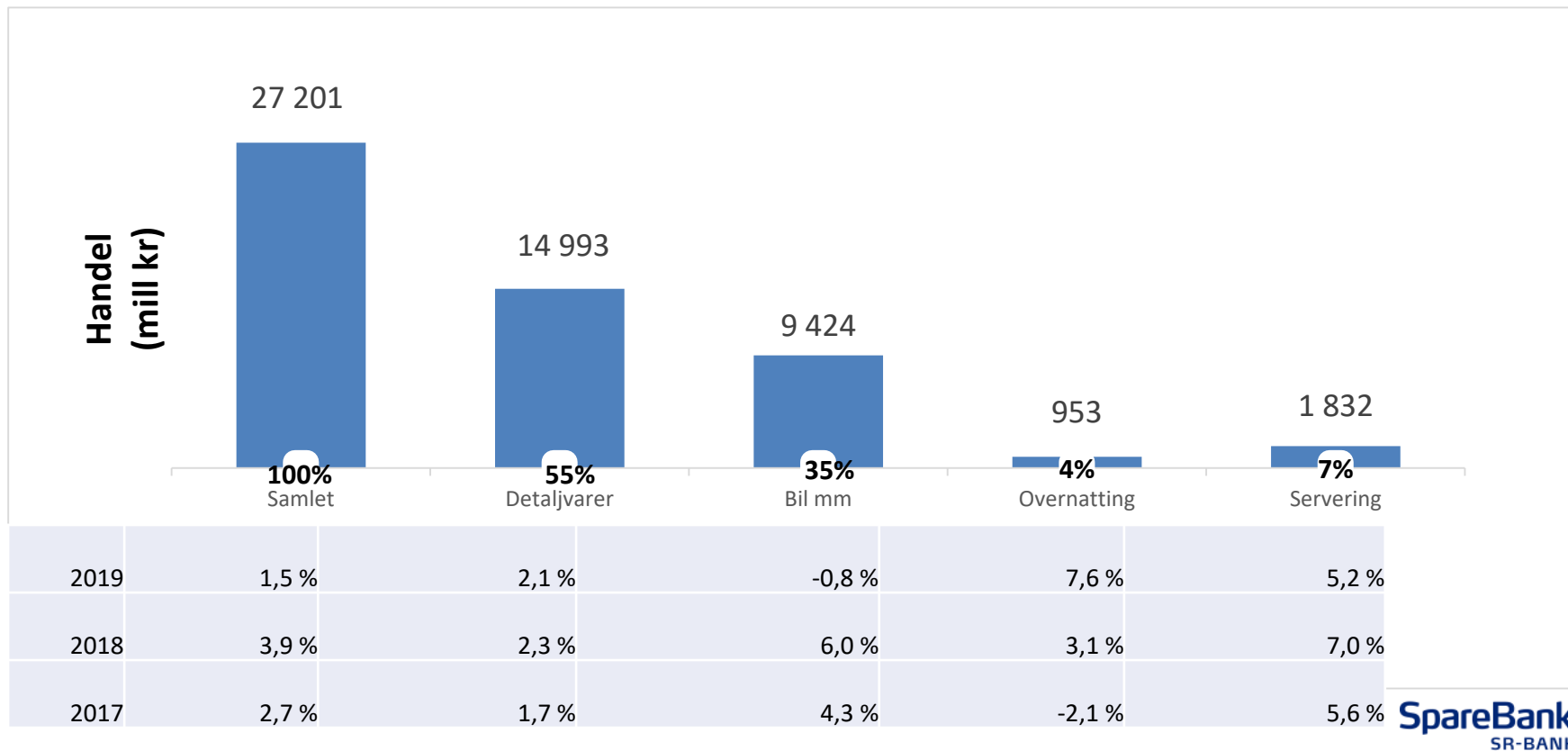
Agder

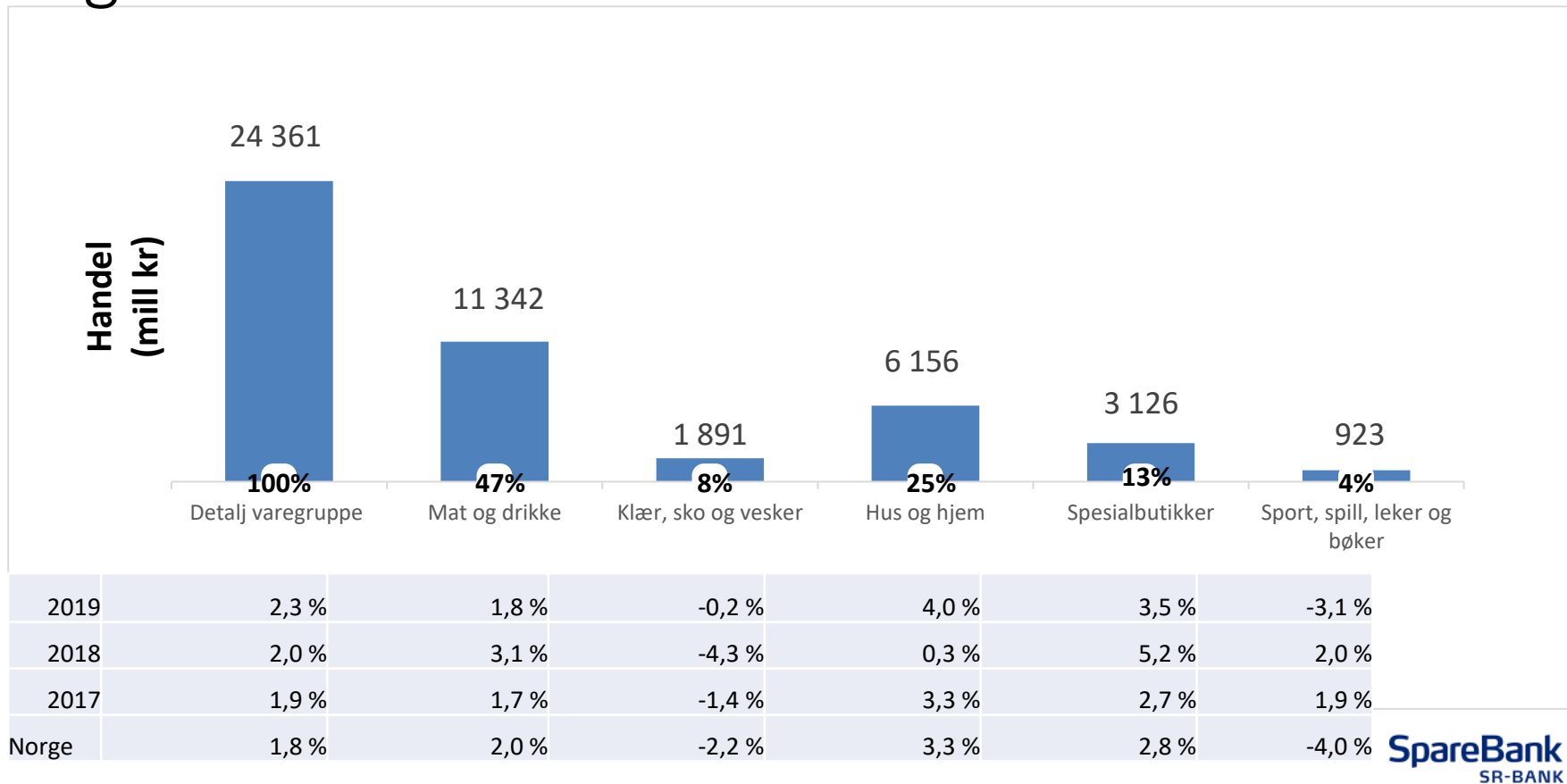
Agder – detaljhandel for 24 mrd kr og bil 15 mrd kr

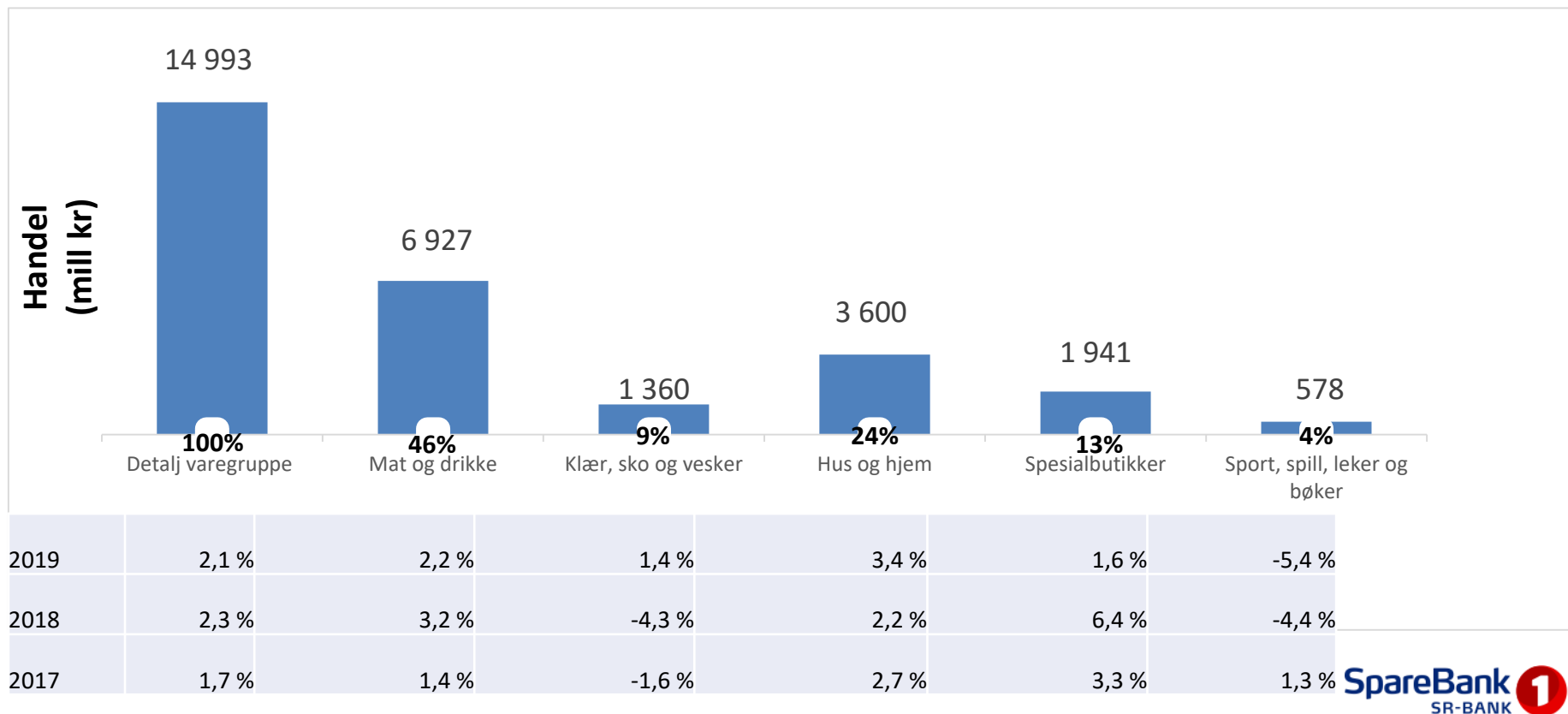
Vest-Agder – detaljhandel 15 mrd kr og bil 9 mrd kr

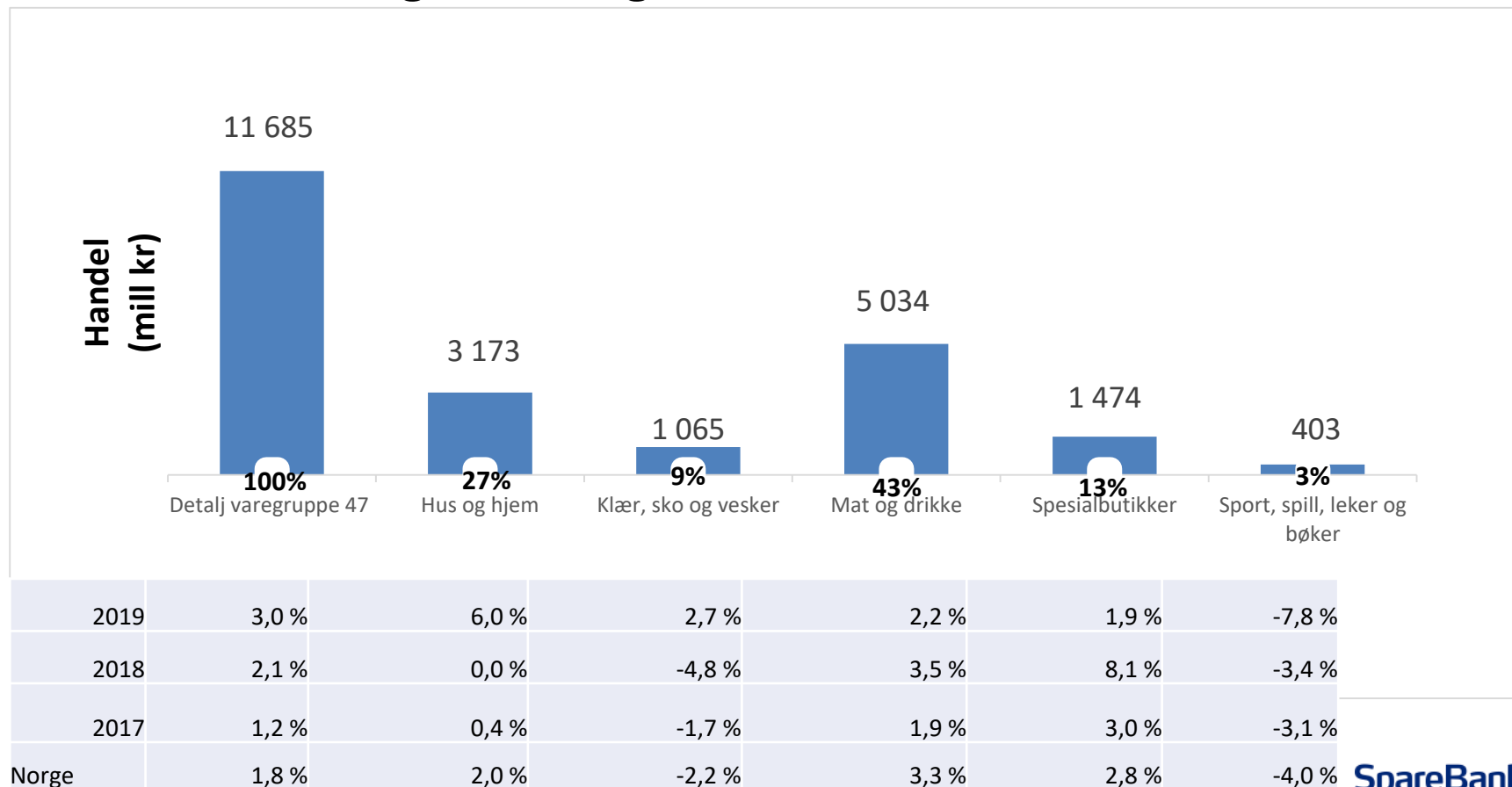
Agder – vekst litt over landssnittet

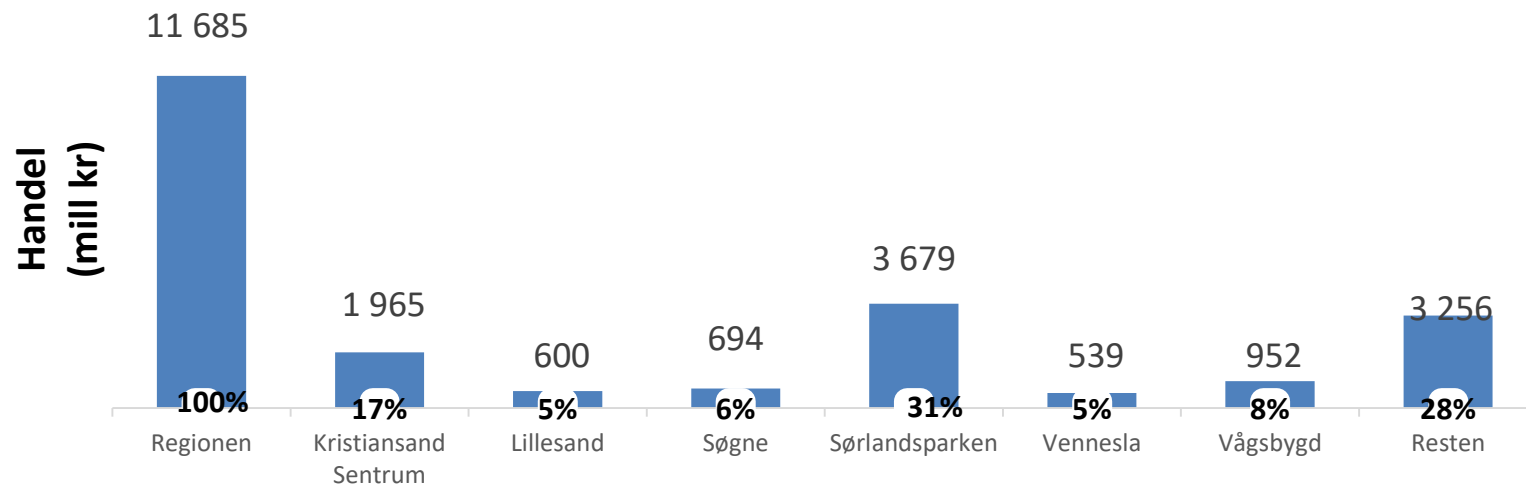
Vest-Agder – vekst på 2,1% i 2019

Kristiansandsregionen – god vekst i 2019

Kristiansandsregionen handelssentre

2019	3,0 %	1,8 %	1,7 %	4,8 %	16,7 %	2,0 %	2,1 %	-8,3 %
2018	2,1 %	0,5 %	4,5 %	3,3 %	1,1 %	0,3 %	2,4 %	3,6 %
2017	1,2 %	-0,8 %	3,7 %	-2,0 %	1,8 %	-12,2 %	0,3 %	4,8 %

2. Under korona - store utslag og forskjeller

SpareBank 1
SR-BANK

Korona

Før

12. mars: nedstengning

Gjenåpning:

20. april barnehager mm

27. April frisør mm

7. mai treningssentre mm

11. mai skoler

1. juni servering og fornøylesparker

15. juni noe større arrangement

Juni/juli noe mer utenlands

Fra 7. august nye tiltak for å dempe smitte inkl
reise

Etter (når den
tid kommer)

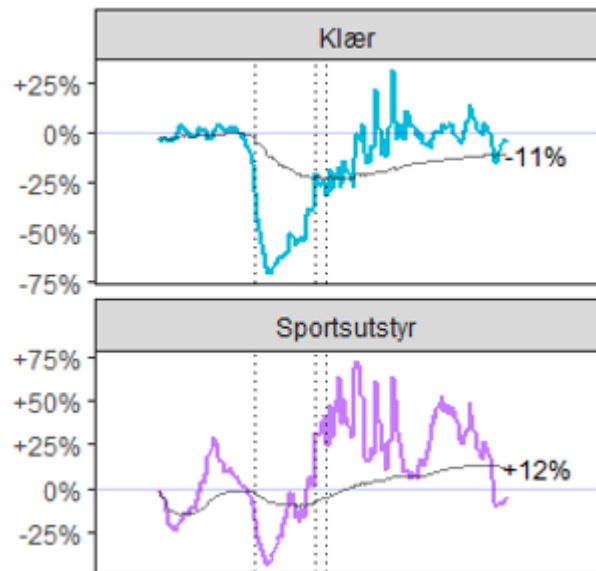
Hva bør vi forvente oss? Kan vi risikere en ny finanskrisa? Eller blir det bare et raskt fall, og så er hjulene i gang igjen? (Foto: OSORIOartist / Shutterstock / NTB scanpix)

2019

2020

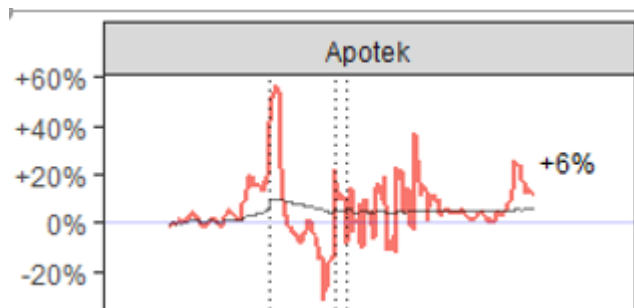
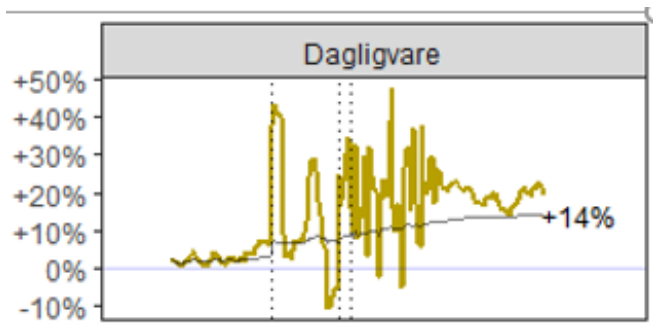
2021

Fase 1: nedstengning bidro stort fall

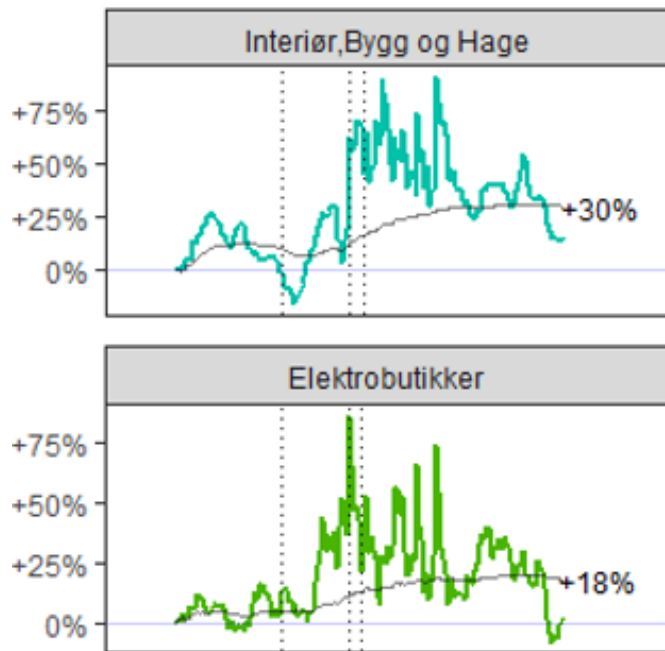
- Direkte nedstengning
 - skoler, barnehager, frisører mm
- Indirekte stengt ned
 - Overnatting (ned 80%), servering (ned 75%), turisme (reiser ned 80%), transport (ned 80%), taxfree ned til nær null
 - Klær ned 75% (!) første uker
 - Sport ned 30% første uker

Fase 1: nedstengning, men noen økte omsetning

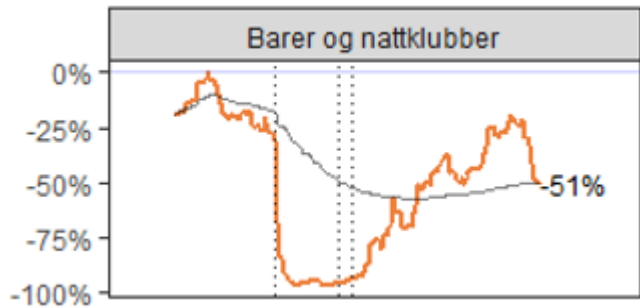
- Mat (og medisiner) må vi ha: dagligvare økte 40% (!) første uker
- Apotek økte 60%
- Og etter hvert mer fokus på de nære ting...

Fase 2: gjenåpning og fokus på hus, hage og de nære ting

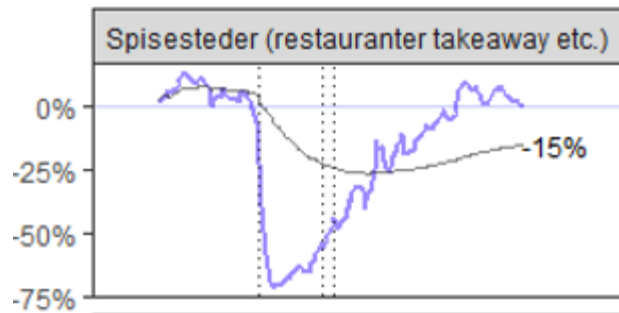

- Interiør, bygg og hage
 - Først ned 20%, men allerede før gjenåpning ble mye tatt igjen (25% høyere enn samme uke i fjor)
 - Etter gjenåpning var veksten 50-75%
- Elektro mindre påvirket, steg mye allerede før og ifm gjenåpning
- Boligmarkedet tok seg opp etter gjenåpning – 45% høyere omsetning i juli vs i fjor, og hittil i år 5% høyere enn i fjor

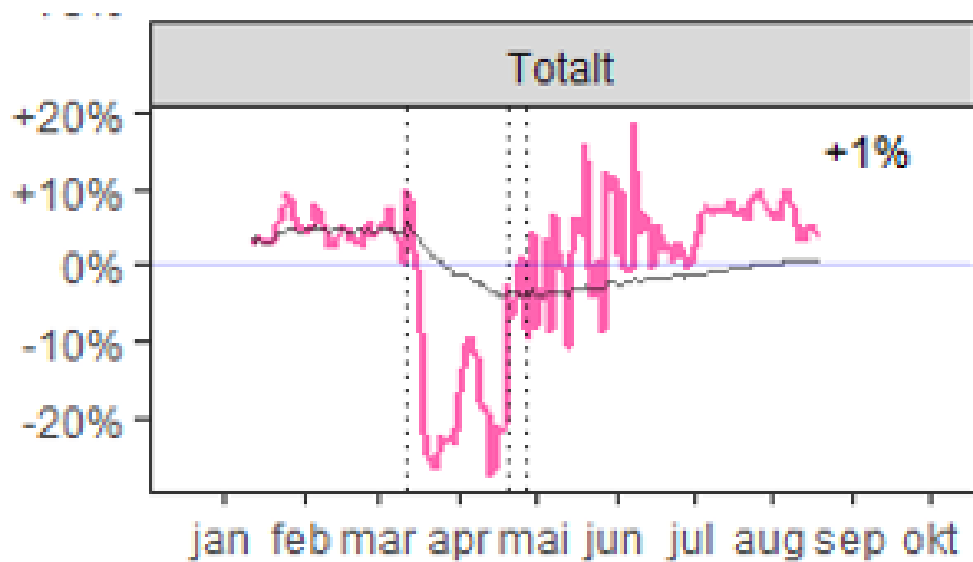
Fase 3: nye tiltak og begrensninger (fra august)

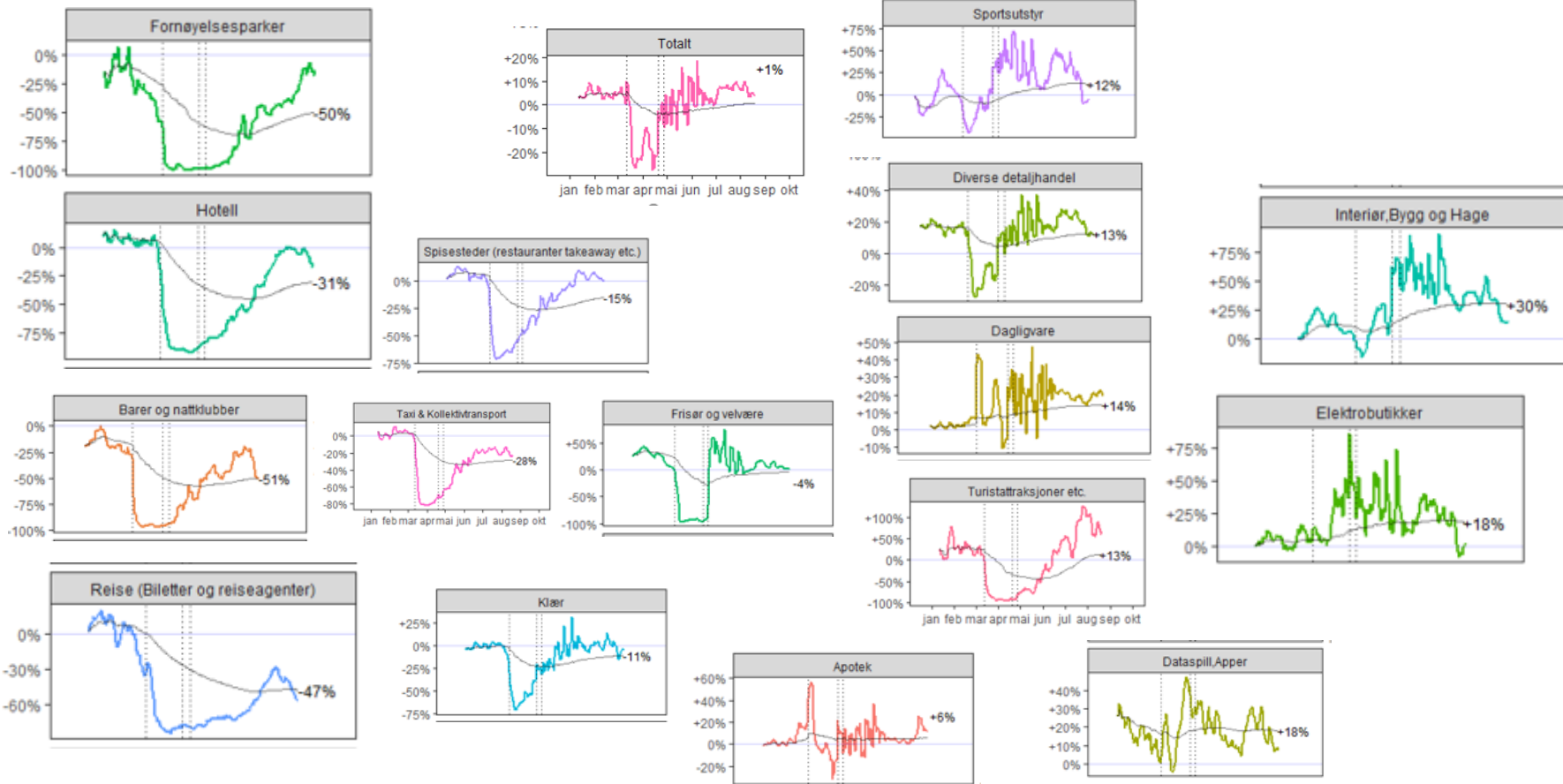
- Tiltak gir (naturlig nok) markerte utslag for en del
 - Reise ned igjen
 - Barer/nattklubber
- Noe utslag for spisesteder

Hvordan har samlet handel/forbruk vært så langt under korona?

- Totalt viser disse tall at samlet forbruk (med debetkort) hittil i 2020 er 1% høyere enn i 2019
- Det var oppgang i 2020 før korona på nær 5% så selv om forbruk er tilbake til litt over i fjor er det noe lavere enn trenden før korona
- 2020 under korona er reelt sett noe lavere enn disse tallene viser pga lavere kontantbruk under korona (var 9% våren 2019) og dermed økt andel debet-kort

Nedgang

Nær uendret

Oppgang

9/16/2020

3. Hvordan blir det fremover?

SpareBank
SR-BANK

1

“Det er stor usikkerhet om
den videre gjeninnhenting
i økonomien.”

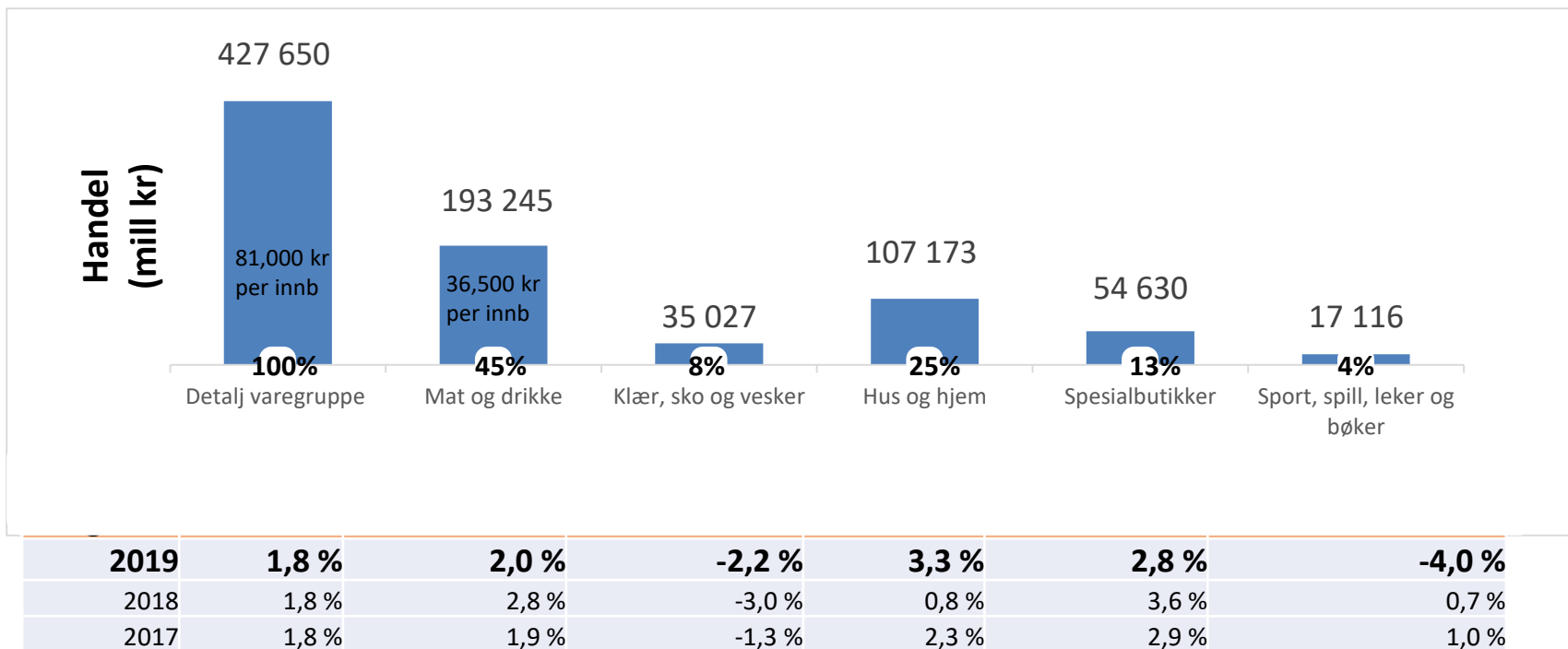
Norges Bank, 20. august 2020

Hvordan blir det fremover?

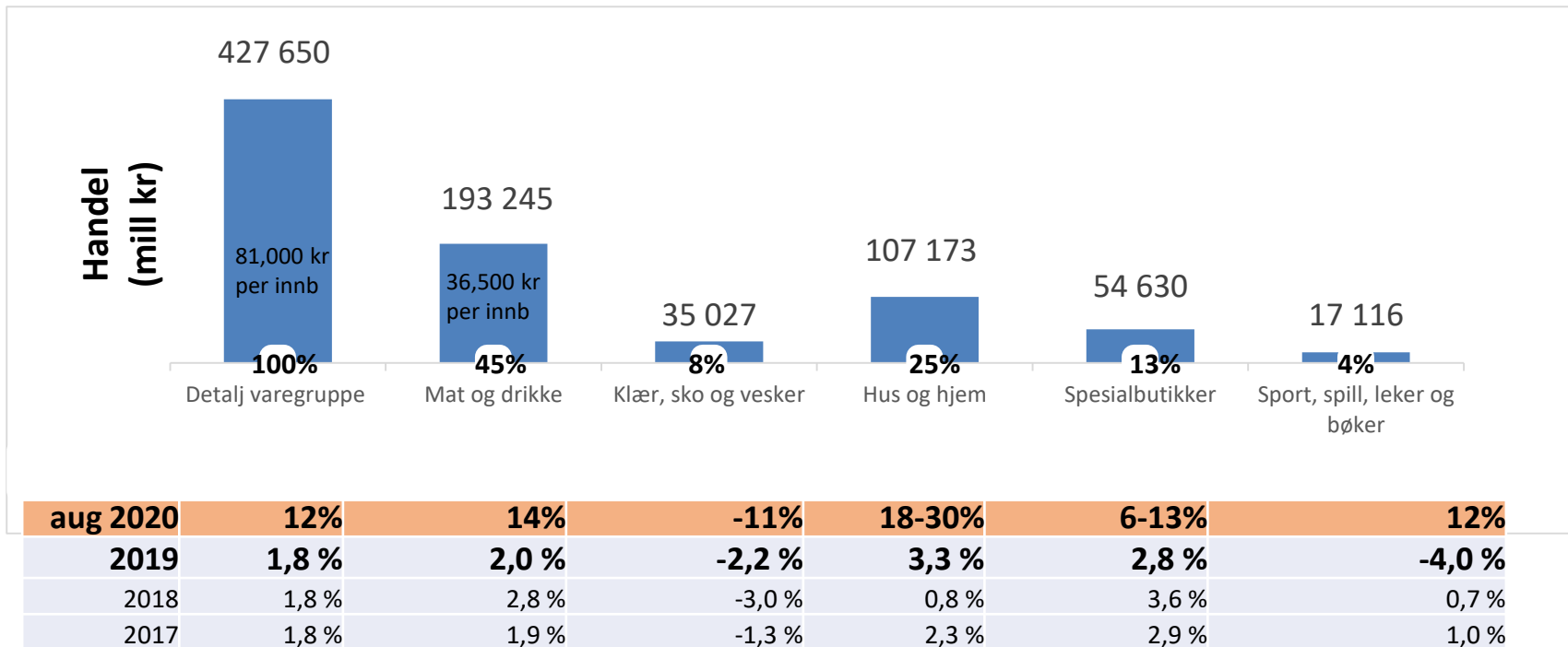
Noen betraktninger og konsekvenser

- Folkemasser og reising begrenses
 - Noen bransjer påvirkes direkte
 - reiseliv, hotell, fly
 - Andre bransjer påvirkes indirekte
 - Taxfree, konferanse, servering, transport
-
- Tiltak begrenser forbruk på noen områder (reise)
 - Vi blir (fremdeles) mer hjemme
 - Dagligvare vil trolig holde seg oppe
 - Annet som vi trolig vil prioritere når vi er hjemme:
 - Hus og hjem, interiør, elektro, hage, klær og sko?
 - Hva med sport?

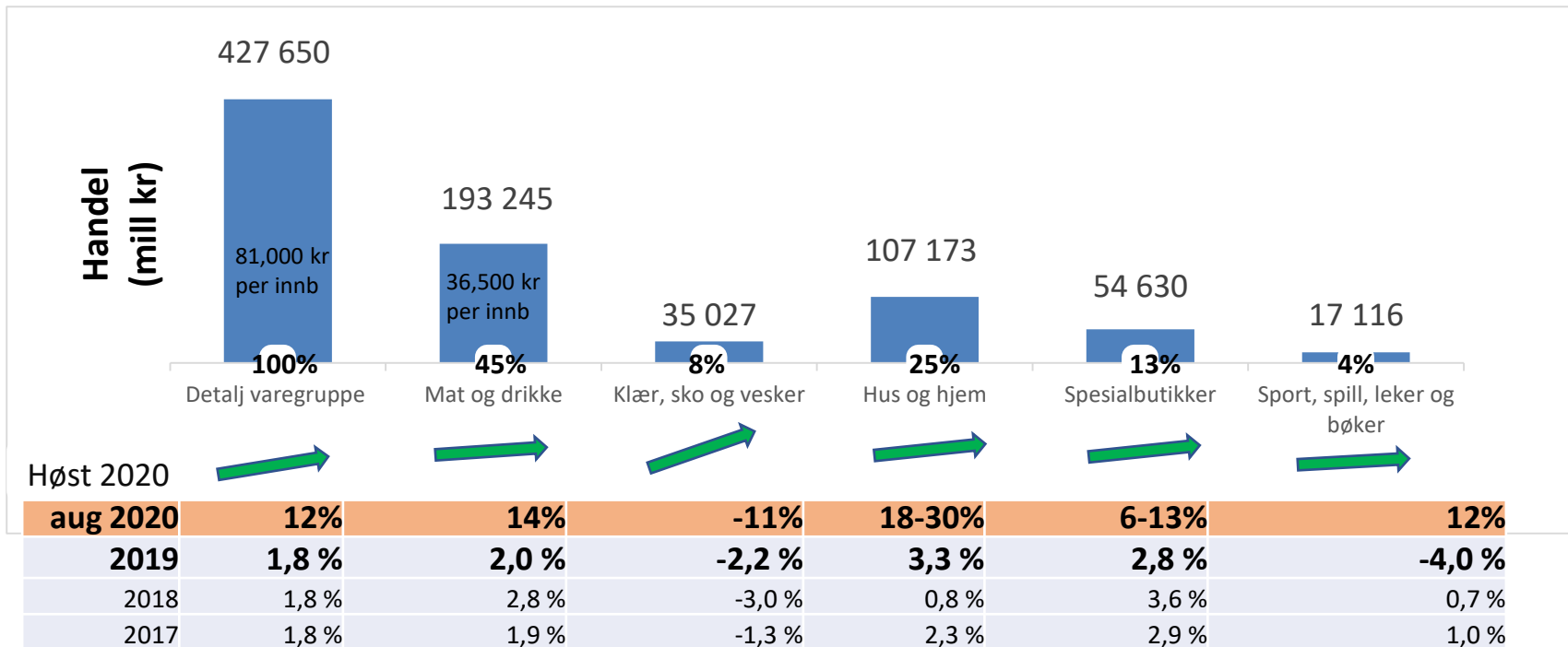
Norge – hvordan vil det gå med detaljvarer i 2020 og det neste året?

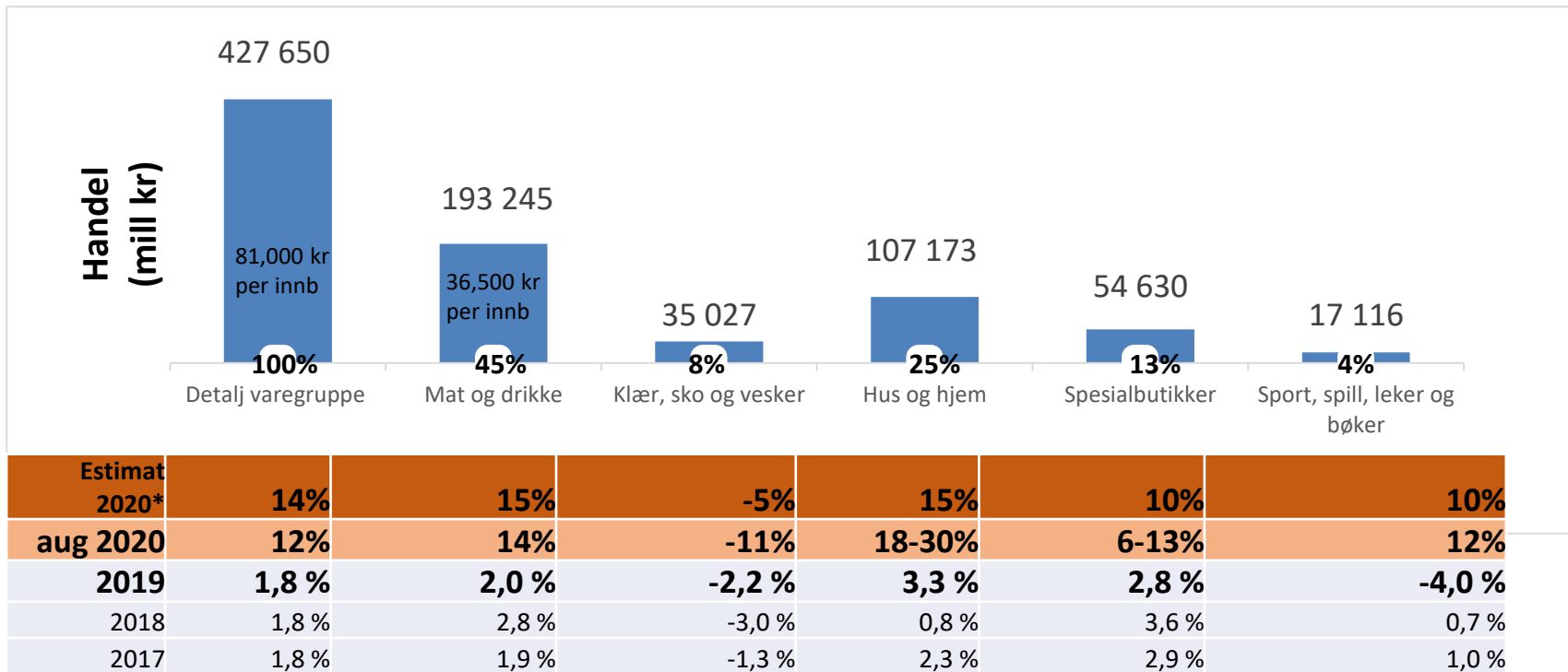
Norge – hvordan vil det gå med detaljvarer i 2020 og det neste året?

Norge – hvordan vil det gå med detaljvarer i 2020 og det neste året?

Norge – hvordan vil det gå med detaljvarer i 2020 og det neste året?

* Det er betydelig risiko knyttet til estimatet for 2020. Utviklingen kan bli både svakere og bedre. Koronasituasjon og smittetiltak er en risikofaktor. Videre kan endringer i internasjonal økonomi og viktige markeder som olje-, finans- og boligmarked påvirke privat forbruk og varehandel.

Noen betraktninger om drivere på noe lenger sikt

- Vil ta noe tid før vaksine er på plass (og vil trolig uansett være forhåndsregler lenge)
- Mindre reising, både jobb og privat
- Dette gir mindre forbruk utenlands og andre steder enn hjemstedet – vil man bruke mer penger hjemme?
- En del trekk vil vare ved: fokus på hus og hjem og det som er nært
- Netthandel vil utvikle seg: når kommer dagligvarer for fult?

Varehandelsrapporten 2020

Før, under og etter korona
Sentrale drivkrefter og regionale utviklingstrekk
September 2020

